БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 178 (17.162). ● 5 август 1978 йил, шанба ● Баҳоси 2 тийин.

ҚАРДОШЛАР МУСОБАҚАСИНИНГ ҚУДРАТЛИ ТЎЛҚИНИ

ПАХТАКОР республикалар ўртасидаги анъанавий социалистик мусобақа улуғ дўстлигимизнинг, ўзаро қардошларча ёрдам ва ҳамкорлигимизнинг буюк ифодасидир. Республикамиз социалистик экономикани, айниқса пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришаётган экан, бунда мусобақадош қардошларимизнинг кўрсатаётган ёрдамлари, энг қимматли маслаҳат ва тавсиялари ниҳоятда катта роль ўйнаётганлигини зўр мамнуният ва миннатдорчилик билан таъкидлаймиз.

10 августда Озарбайжон, Тожикистон ва Туркманистон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадалари республикамизга ташриф буюрадилар. Улар қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида: пахтачилик, чорвачилик, дончилик, сабзавот ва полизчилик борасида, шунингдек қишлоқ қурилиши ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларда олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини текширадилар.

ХУШ КЕЛИБСИЗЛАР, АЗИЗ ВА МУҲТАРАМ ҚАРДОШЛАР, ЎЗБЕКИСТОН ДИЁРИГА!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ «1978—1980 ЙИЛЛАРДА МАШИНАСОЗЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА» ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИЛАР.

Қарорда айтиладики, тўққизинчи беш йилликда машинасозлик маҳсулоти ишлаб чиқариш 1,6 баравардан зиёдроқ кўпайди, янги машинасозлик корхоналари ишга туширилди, ишлаб турган корхоналарнинг кўплари кенгайтирилди ва реконструкция қилинди, машиналар, ускуналар ва асбобларнинг прогрессив турларини яратиш ва ўзлаштириш суръатлари тезлаштирилди. бу эса халқ хўжалик тармоқларида меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ёрдам берди. Машинасозлик корхоналарида маданий-маиший ва уй-рўзғор товарлари ишлаб чиқариш кўпайди. Шу билан бирга машиналар, ускуналар ва асбобларнинг баъзи турларини ишлаб чиқариш борасида эришилган ҳажм ва уларнинг техникавий даражаси халқ хўжалигини янада ривожлантириш талабларига ҳали ҳам тўла равишда жавоб бермаяпти. Машинасозлик тармоқларида ишлаб чиқариш резервларидан тузук фойдаланилмаётир, ускуналарни сменалаб ишлатиш коэффициентини ошириш суст.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленуми ва 1978 йил июль Пленумининг машинасозликни янада ривожлантиришга, ишлаб чиқариш структурасини такомиллаштиришга, ижтимоий ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантиришни тезлаштирмоқ ва ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширмоқ, халқ хўжалигининг барча тармоқларида чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшиламоқ ва аҳолининг халқ истеъмол молларига бўлган талабларини тағин ҳам тўлароқ таъминламоқ учун чиқарилаётган машиналар, ускуналар ва приборларнинг техникавий даражасини оширишга доир қарорларига мувофиқ амалий тадбирлар кўришни машинасозлик министрликларининг, уларга қарашли бирлашмалар. корхоналар. илмий-тадқиқот ташкилотлари, лойиҳалаш. конструкторлик. технологик ташкилотларнинг шунингдек партия, касаба союзлари ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифаси қилиб белгилаб бердилар.

Қарорда машинасозлик министрликларининг қуйидагиларни таъминлашдан иборат конкрет топшириқлари кўзда тутилди:

— 1978—1985 йилларда иш унуми 1975 йилдаги даражага нисбатан камида 1,5—2 баравар ошиқ бўлган, халқ хўжалигининг барча тармоқларида ишлаб чиқариш жараёнларини тўла механизациялаш ва автоматлаштиришни амалга ошириш ишларини тезлаштиришга имкон берадиган машиналар, ускуналар. приборлар ва автоматлаштириш воситаларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилсин.

— беш йиллик планда белгилаб қўйилган топшириқларга қўшимча равишда машина техникасининг янги турларини 1978—1980 йилларда ишлаб чиқилсин ва ишлаб чиқариш ташкил этилсин:

— машинасозлик ишлаб чиқараётган товар маҳсулотнинг умумий ҳажмида олий категорияли, сифатли маҳсулотнинг салмоғи оширилсин;

— машиналар, ускуналар ва приборларнинг асосий турларини капитал ремонтгача хизмат муддатларини кўпайтириш тадбирлари амалга оширилсин. СССР Стандартлар давлат комитетига ва машинасозлик министрликларига 1978—1979 йилларда белгиланган топшириққа мувофиқ мазкур маҳсулотлар учун амалда бўлган ва ишлаб чиқилаётган стандартларга ва техникавий шартларга пишиқлик ва чидамлилик борасида оширилган кўрсаткичларни жорий қилиш вазифаси топширилди;

— тайёрланаётган машиналар ва ускуналарнинг вазни камайтирилсин, уларни ишлаб чиқаришда металлнинг нобуд бўлиши камайтирилсин:

— илмий-тадқиқот, лойиҳалаш-конструкторлик ва технологик ташкилотларнинг тажриба-экспериментал базалари мустаҳкамлансин ва кенгайтирилсин;

— машинасозлик корхоналарида шу беш йилликда меҳнатни механизациялаш даражаси оширилсин ва шу асосда қўл меҳнати билан банд бўлган ишчилар сони анча қисқартирилсин. шунингдек 1981-1985 йилларда қўл меҳнатини қўлланишни янада қисқартириш тадбирлари ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин.

— мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш яхшилансин ва ишга туширилаётган ишлаб чиқариш қувватлари нормада белгиланган муддатларда ўзлаштирилсин. шунингдек металл ишловчи ускуналарни сменалаб ишлатиш коэффициенти ўнинчи беш йилликда камида 20-30 процент оширилсин:

— тармоқнинг ўз эҳтиёжлари учун махсус технологик ускуналар, шунингдек тармоқ ичида қўлланиладиган инструмент ва асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш кўпайтирилсин

— заводда тайёрланиши ва монтаж қилинишга тайёрлаб қўйилиши юксак даражада бўлган комплект технологик линиялар, агрегатлар ва установкалар ишлаб чиқариш кенгайтирилсин ҳамда уларни йиғиш ва созлашга доир монтаж ишларининг ҳажми кўпайтирилсин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ишлаб турган машинасозлик корхоналарини техникавий жиҳатдан қайта қуроллантиришни, кенгайтиришни ва реконструкция қилишни. янги машинасозлик корхоналари қуришни жуда муҳим халқ хўжалик вазифаси деб ҳисоблаш мажбуриятини юкладилар. Машинасозлик ва Қурилиш министрликларига 1978-1980 йилларда ишлаб чиқариш қувватларини шу йиллар планига қатъий мувофиқ равишда ишга туширишни, шунингдек битмай қолаётган қурилишлар ҳажмини нормада белгиланган даражага етказишни таъминлаш вазифаси топширилсин.

Машинасозлик корхоналарини техника билан қайта қуроллантиришни тезлаштириш мақсадида СССР Госпланига ва СССР Госснабига асосан машинасозлик министрликларига, шу жумладан ишдан чиққан ва маънавий эскириб қолган ускуналарни алмаштириш учун металл ишловчи янги ускуналар ажратиб бериш вазифаси топширилди.

Машинасозлик министрликлари томонидан корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилиш ҳамда кенгайтириш борасида ўз кучлари билан бажариладиган ишларнинг ҳажмини ва аввало қурилиш министрликлари ва идоралари пудрат ташкилотларининг қувватлари чекланган районларда шундай ишларнинг ҳажмини кўпайтириш зарур деб топилди. СССР Госпланига ва СССР Госснабига 1979 йилдан бошлаб бу иш учун планларда машинасозлик министрликларига зарур материаллар, қурилиш механизмлари ва металл конструкциялари пудратчи ташкилотлар учун белгиланган нормаларда ажратиб беришни кўзда тутиш, темир-бетон буюмлар тайёрлаб берадиган министрликларга ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига эса темир-бетон буюмлар ва маҳаллий бинокорлик материалларини ажратиб беришни кўзда тутиш вазифаси топширилди.

Машинасозликда заготовкалар ишлаб чиқаришни ривожлантириш тадбирлари қарорда тасдиқланди. Бу тадбирларда ғоят пишиқ чўян ва металл кукунлардан заготовкалар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларни қўлланишни кенгайтириш, пайвандлаш йўли билан тайёрланган металл конструкциялар. қуйма металлардан поковкалар. юқори сифатли формалаш материаллари, чиқит чиқармайдиган ва ёпиштирувчи материаллар ишлаб чиқаришни ҳамда қўлланишни кўпайтиришни кўзда тутади.

СССР Қора металлургия министрлигига, СССР Рангли металлургия министрлигига. Химия саноати министрлигига. СССР Нефтни қайта ишлаш ва Нефть химияси саноати министрлигига. СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига ҳамда Целлюлоза-қоғоз саноати министрлигига машинасозлик маҳсулотининг техникавий даражасини янада оширишни кўп жиҳатдан белгилаб берадиган материаллар ва буюмларнинг янги прогрессив турларини 1979-1983 йилларда ишлаб чиқишга. ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга ва машинасозлик министрликларига етказиб беришни таъминлашга доир топшириқлар белгиланди. Станоксозлик ва инструментал саноати министрлигига. СССР Рангли металлургия министрлигига ва СССР Қора металлургия министрлигига 1979-1985 йилларда инструментбоп пўлатларнинг ўрнини босадиган ғоят самарали материаллар, қотишмалар ва ейилишга бардош берувчи моддалар қопланган кирқувчи пластиналар яратиш ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштиришнинг комплекс программасини ишлаб чиқиш топширилди.

Автомобиль саноати министрлиги. Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ҳамда Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун Машинасозлик министрлиги ўз эҳтиёжларига керакли махсус профилли прокатнинг кам тоннажли партияларини ишлаб чиқарувчи қувватларини 1978-1980 йилларда ўзларига қарашли корхоналарда вужудга келтиришни СССР Қора металлургия министрлиги ҳамда Оғир ва Транспорт машинасозлиги министрлиги иштироки билан таъминлашлари лозим.

Халқ хўжалигида қўл меҳнатини қисқартириш вазифаларини ҳал этишни тезлаштиришга катта аҳамият бериб. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Оғир ва Транспорт машинасозлиги министрлиги, Автомобиль саноати министрлиги, Электротехника саноати министрлиги, Қурилиш, Йўл ва Коммунал машинасозлиги министрлиги зиммасига шунингдек тегишли идоралар ва қурилиш министрликларига кўтаргич транспорт. юк ортиш-бўшатиш ва омбор ишларини механизациялаш воситаларини ишлаб чиқарувчи қувватларни қуришни ҳамда ишга туширишни тезлаштириш чораларини кўриш вазифасини юкладилар. СССР Госпланига мазкур машинасозлик министрликларига механизация воситалари ишлаб чиқарувчи қувватларни яратиш учун керакли капитал маблағлар ажратишни 1979 йилдан бошлаб планларнинг лойиҳаларида кўзда тутиш вазифаси топширилди.

Қарорда 1981-1985 йилларда корхоналар қуриш, уларни кенгайтириш ва реконструкция қилиш учун керакли лойиҳа-смета ҳужжатларини машинасозлик министрликларининг 1978-1980 йилларда ишлаб чиқишларига рухсат берилди. 1981-1985 йилларда ва 1990 йилгача бўлган даврда машинасозлик тармоқларининг ривожланиши тўғрисидаги таклифларни машиналарни, ускуналар ва приборларни истеъмол қилувчилар иштирокида 1979 йилнинг мартигача ишлаб чиқиш машинасозлик министрликларига топширилди. СССР Госплани ва СССР Фан ва техника давлат комитети мазкур таклифларга асосланиб, СССР иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари лойиҳасида машинасозликни жадал ривожлантиришни кўзда тутиши лозим.

Министрликларга. идораларга. бирлашмаларга, корхоналарга. илмий тадқиқот, лойиҳалаш - конструкторлик ташкилотларига ва технологик ташкилотларга. партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига социалистик мусобақани ташкил этиш ишларини кучайтириш. ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг ижодий активлигини бутун чоралар билан ошириш. уларнинг ташаббусини қарорда белгиланган топшириқларни тўла ва ошириб бажаришга йўллаб туриш таклиф қилинди.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари. ўлка ва область партия комитетлари қарорда кўрсатилган топшириқларнинг бажарилишини қаттиқ назорат қилиб туришлари, машинасозликни янада ривожлантириш программасини амалда рўёбга чиқаришда машинасозлик бирлашмалари ва корхоналарининг ҳамда қурилиш ташкилотларининг коллективларига ёрдам бериб туришлари лозим.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети машинасозликни янада ривожлантириш вазифаларини муваффақиятли амалга оширмоқ учун министрликлар ва идоралар, бирлашмалар. корхоналар ва қурилишларнинг, илмий-тадқиқот. лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларининг ва технологик ташкилотларнинг коллективлари, партия ва совет органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зарур чораларни кўрадилар. деб қатъий ишонч билдирдилар.

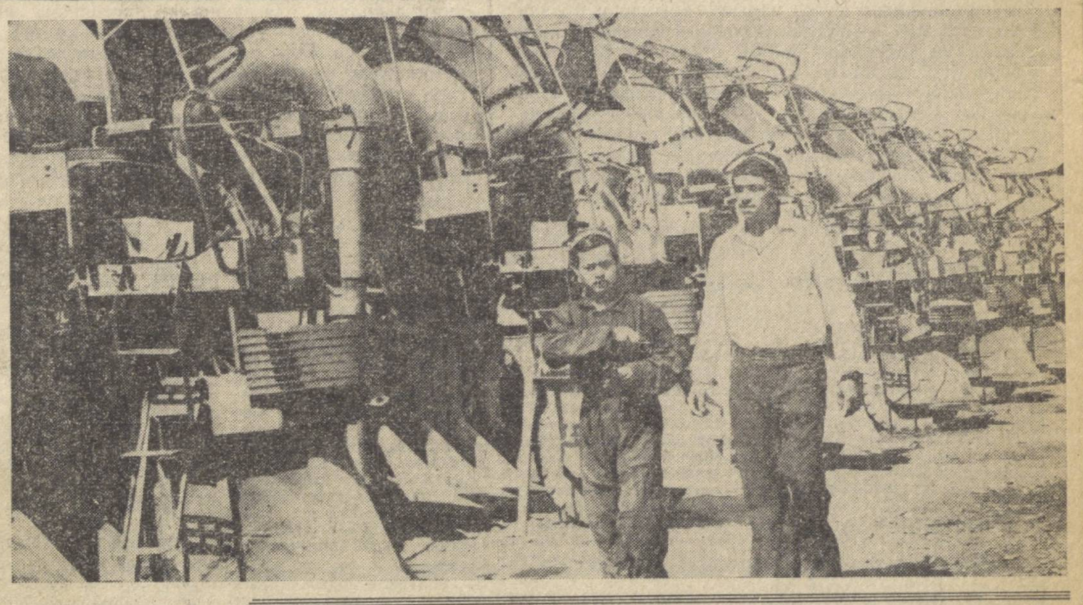

АГРЕГАТЛАР МАВСУМГА ШАЙ

НАМАНГАН. «Гулистон» совхози Уйчи районидаги илғор хўжаликлардан саналади. Совхоз азаматлари ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида она-Ватанга 3 минг тонна пахта. 2676 тонна дон. 450 тонна полиз маҳсулотлари, 200 тонна гўшт армуғон этиш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдириб меҳнат қилмоқдалар. Хўжаликда ғўзалар чеканкадан чиқарилди. Ҳосилга ҳосил қўшиш мақсадида шу кунларда ўсимликларга сифатли ишлов бериш жадал давом эттирилаётир.

«Гулистон» совхози ўтган йили республикада биринчилар қаторида пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини шараф билан бажарган эди. Бундай муваффақиятга эришишда «зангори кема» капитанлари ҳал қилувчи роль ўйнади. Бу йил ялпи ҳосилнинг 90 проценти машиналар билан териб олинади. Мавжуд 15 та терим агрегати ремонтдан чиқарилиб, синаб кўрилди. Натижада, бу ишнинг аъло даражада бажарилганлиги аниқланди. Суратда: совхоз слесари Зокиржон Камолов билан контролёр-механик Алишер Эргашев ўртоқлар. Улар «зангори кема»лар ремонти даврида фаоллик кўрсатишди.

А. ТУРАЕВ фотоси.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 3 август куни Қримда Совет Иттифоқида дам олаётган ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек билан учрашди.

Ҳар иккала қардош партия ҳозирги вақтда амалга ошираётган вазифалар тўғрисида ахборот айирбошланди.

Л. И. Брежнев билан Э. Герек ўртоқлар КПСС ва ПБИП партия ташкилотлари ўртасида алоқаларнинг кучаяётганлигидан. СССР билан Польша ўртасида иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорликнинг муваффақиятли ривожланаётганлигидан мамнун эканликларини билдирдилар. Совет ва поляк космонавтларидан иборат халқаро экипажнинг парвози ғоят муҳим эканлиги таъкидланди. Бу учиш космик фазони ўзлаштиришдек муҳим ишда қардош халқларнинг биргаликда самарали ҳаракат қилаётганлигини кўрсатувчи далилдир.

1977 йилда Қримда бўлиб ўтган учрашувлардаги. шунингдек шу йил апрель ойида Москвада бўлиб ўтган учрашувдаги аҳдлашувларнинг амалга оширилиш натижаларини кўриб чиқиб. Л. И. Брежнев билан Э. Герек ўртоқлар СССР ва ПХР ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаш ва кооперациялаш юзасидан узоқ муддатга мўлжалланган программани тузиб чиқиш ва амалга оширишни тезлаштириш зарур эканлигини уқтириб ўтдилар. Кўп томонлама иқтисодий ҳамкорликнинг узоқ муддатли тармоқ программаларини бажаришга актив кўмаклашишга ҳар икки томон қатъий аҳд қилганлиги таъкидлаб ўтилди.

Учрашув иштирокчилари халқаро ҳаётнинг муҳим проблемалари хусусида фикрлашиш давомида АҚШ маъмуриятининг савдо-сотиқдан социалистик мамлакатларга нисбатан тазйиқ кўрсатиш ва шантаж қуроли сифатида фойдаланишга уринишини қораладилар. Бундай методлар унинг ташаббускорларига ҳеч қандай фойда келтирмаслиги табиий. аммо халқаро ҳамкорлик ишига сезиларли даражада зарар етказиши мумкин.

Л. И. Брежнев билан Э. Герек ўртоқлар кескинликни юмшатиш сиёсатига ўз мамлакатларининг содиқ эканлигини таъкидлаб ўтдилар, бу сиёсат гарчи анчагина қийинчиликларга дуч келаётган бўлсада, аммо халқаро муносабатларда ҳамон устунлик қилмоқда. Хельсинкидаги кенгашнинг Якунловчи акти руҳига ва ҳарфига қаттиқ амал қилиш мана шу қийинчиликларни бартараф этиш ҳамда кескинликни юмшатиш жараёнини янада кучайтиришнинг зарур шартидир. Бундан 3 йил муқаддам мазкур шартномага 35 давлатнинг олий вакиллари имзо чеккан эдилар.

Хитой раҳбарларининг Вьетнам Социалистик Республикасига нисбатан буюк давлатчилик, гегемончилик йўли қатъиян қораланди. Совет Иттифоқи билан Халқ Польшаси империалистик агрессорларга қарши шиддатли курашда синовдан ўтиб, ўз мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилган, ватанини бирлаштиришга эришган ва эндиликда социалистик жамият қураётган қаҳрамон Вьетнам халқи билан ҳамиша бирдам эканликларини изҳор қиладилар.

Л. И. Брежнев билан Э. Герек ўртоқлар империалистларнинг жабр-зулм ва мустақил давлатларнинг ички ишларига аралашиш сиёсатига қарши курашаётган Африка, Осиё ва бошқа қитъалардаги халқларни қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

Л. И. Брежнев билан Э. Герек ўртоқларнинг суҳбати самимият ва дўстлик вазиятида ўтди, муҳокама қилинган масалалар юзасидан томонларнинг бир фикрда эканлигини кўрсатди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко ва КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов иштирок этдилар.

(ТАСС).

БАРЧА РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНСИН

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноати маҳсулотни реализация қилиш 1978 йил январь-июль ойлари планини 2,7 процент ошириб бажарди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1977 йил январь-июль ойларидагига нисбатан 5,6 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги 3,2 процент ошди.

Маҳсулотни реализация қилиш январь-июль ойлари планини Қорақалпоғистон АССР, республиканинг ҳамма областлари ва Тошкент шаҳри бажарди.

Планнинг бажарилиш кўрсаткичларини қуйидаги рақамлардан кўриш мумкин:

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — маҳсулот реализация қилиш бўйича планнинг бажарилиш проценти, учинчи устун — ишлаб чиқариш ҳажми бўйича планнинг бажарилиш проценти, тўртинчи устун — меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиш проценти, бешинчи устун — меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати — 1977 йилнинг январь — июлига нисбатан (процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР	102,7	102,0	101,8	103,2
Шу жумладан				
Қорақалпоғистон АССР	102,6	103,7	102,5	107,9
Андижон	102,7	102,3	101,9	94,1
Бухоро	102,8	101,7	100,6	103,7
Жиззах	101,9	97,5	97,2	99,6
Қашқадарё	102,1	101,1	100,1	91,6
Наманган	103,3	102,4	101,4	107,0
Самарқанд	103,8	103,0	102,9	108,0
Сурхондарё	105,3	103,5	103,3	91,9
Сирдарё	101,2	99,3	99,7	97,8
Тошкент	102,7	102,1	102,4	102,0
Фарғона	102,2	101,1	100,4	104,7
Хоразм	100,7	98,9	99,4	105,7
Тошкент шаҳри	103,0	102,7	102,8	105,6

Бухоро, Самарқанд, Сурхондарё, Фарғона ва Тошкент областлари, шу жумладан Тошкент шаҳридаги корхоналар пландан ташқари махсулотни реализация қилиш юзасидан 1978 йил январь—июль ойлари социалистик мажбуриятларини бажардилар.

Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Самарқанд карьер бошқармаси, Қўқон пайпоқ комбинати, Тошкентдаги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Олмалиқ мебель фабрикаси, Тошкент ва Каттақўрғон ёғ-мой комбинатлари, Қўқон вино заводи, Сирдарё сутмой заводи ва бошқа бир қанча корхоналар 1978 йил январь—июль ойлари ишлаб чиқариш планини муваффақиятли адо этдилар.

Нефть, кўмир қазиб олиш, электроэнергия ҳосил қилиш, прокат, тракторлар, трактор сеялкалари, трактор культиваторлари, пахта подборшчиклари, экскаваторлар, минерал ўғит, пайпоқ, ички ва устки трикотаж, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, ўсимлик мойи ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Қорақалпоғистон АССР, Газ саноати министрлиги, Электротехника саноати министрлиги, Йўл қурилиши ва коммунал машинасозлиги министрлиги, Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги, Рангли металлургия министрлиги, Микробиология саноати бош бошқармаси, Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги, «Узплодоовощвинпром» корхоналари маҳсулот реализация қилиш июль ойи планини бажармадилар.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд, Тошкент, Фарғона ва Хоразм областларининг, Химия саноати министрлиги, Приборсозлик саноати министрлиги, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги, Йўл қурилиши ва коммунал машинасозлиги министрлиги, Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги, Қора металлургия министрлиги, Рангли металлургия министрлиги, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги, Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги, «Узплодоовощвинпром», Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги корхоналари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш июль ойи планини бажара олмадилар.

Газ саноати министрлиги, Йўл қурилиши ва коммунал машинасозлиги министрлиги, Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги корхоналари маҳсулотни реализация қилиш юзасидан январь — июль ойи планларини бажармадилар.

Жиззах, Сирдарё, Хоразм областлари, Газ саноати министрлиги, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги, Йўл қурилиши ва коммунал машинасозлиги министрлиги, Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигининг корхоналари ялпи махсулот ишлаб чиқариш январь—июль ойлари планини бажармадилар.

66 та ишлаб чиқариш бирлашмаси ва корхона маҳсулотни реализация қилиш январь—июль ойлари планининг бажарилишини таъминламади. Бу бирлашмалар ва корхоналар планда белгиланганидан 30,2 миллион сўмлик кам маҳсулот реализация қилдилар. Булар орасида Қўқондаги «Большевик» заводи, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, Хива гилам комбинати, Денов ёғ-экстракция заводи, Тахиатош ғалла маҳсулотлари комбинати, Бухоро керамзит заводи ва бошқа бир қанча корхоналар бор.

Жойлардаги партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари айрим корхоналарнинг планни бажармаслик, ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш суръатларини пасайтириб юбориш сабабларини пухта текшириб кўришлари лозим. Камчиликларни тугатиш, қолоқликни бартараф этиш, барча корхоналарнинг планларни бажаришга эришиш юзасидан шошилинч чоралар кўриш, йилнинг қолган даврида ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишнинг аниқ программасини ишлаб чиқиш, меҳнат коллективларини ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар этиш зарур.

ДЕЛЕГАЦИЯ ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов бошчилигидаги СССР делегацияси 4 август куни Москвадан Боготага жўнаб кетди. Делегация Колумбия Республикасида президентлик ҳокимиятини топшириш маросимида иштирок этади.

(ТАСС).

«ПРОГРЕСС-2» КЕМАСИНИНГ УЧИШИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-29» КОМПЛЕКСИ ИЧИДАГИ ТАДҚИҚОТЛАР ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 4 август. (ТАСС). 1978 йил 7 июль куни Ер атрофи орбитасига чиқарилган юк ташувчи «Прогресс-2» автомат кемасининг учиши ниҳоясига етди.

Планлаштирилган программа бажарилганидан кейин «Прогресс-2» кемасининг учиши Ердан берилган командаларга биноан фазода мўлжал олдирилди. Унинг двигатель установкалари белгиланган вақтда ишга туширилди. Тормозланиш натижасида кема пасайиш траекториясига ўтди, Тинч океан акваториясининг белгиланган райони устида атмосферанинг зич қатламларига кириб йўқ бўлиб кетди.

«Салют-6» — «Союз-29» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг экипажи учун бугуннинг кўп қисми медицина тадқиқотларига ажратилган. Ҳар иккала космонавт юрак қон-томир системасининг гидростатик босим таъсири тақлидига муносабатини тадқиқ этиш кўзда тутилган. Бошқа бир қанча экспериментларни ўтказиш ҳам планлаштирилган.

Кеча комплекс бортида «Кристалл» установкасида космик материалшунослик бўйича навбатдаги технологик эксперимент тугалланди. Бу гал экспериментдан кузатилган мақсад муайян йўл билан кристаллаштириш усулида германий монокристаллини ҳосил этишдан иборат бўлди.

«Салют-6» — «Союз-29» орбитал комплекси программага тўла мувофиқ равишда учмоқда.

Владимир Ковалёнок билан Александр Иванченков ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ Х ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ҲАРАКАТИМИЗНИНГ ЖАНГОВАР ПРОГРАММАСИ

БЎКА РАЙОНИДАГИ ҲАМЗА НОМЛИ КОЛХОЗ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ОЧИҚ ПАРТИЯ ЙИҒИЛИШИДАН

Дала шийпонларида, участкаларда ва фермаларда эълон пайдо бўлди: «Ҳамза номли колхоз коммунистларининг очиқ партия йиғилиши бўлади. Кун тартиби — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бог" секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежнев шу Пленумда қилган докладдан келиб чиқадиган вазифаларни бажаришда колхоз партия ташкилотининг фаолияти тўғрисида». Докладчи — район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов».

Йиғилишга қизғин тайёргарлик кўрилди. Барча меҳнат коллективларида агитаторлар, сиёсий ахборотчилар партия Марказий Комитети июль Пленуми якунлари, Коммунистик партиянинг аграр сиёсати тўғрисида суҳбатлар ўтказдилар. Механизаторлар, сувчилар, чорвадорлар партия қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантириш соҳасида илгари сураётган вазифаларни қизғин маъқуллади-лар. Ниҳоят, коммунистлар, партиясиз активлар Юсуф Юнусов бошлиқ бригаданинг дала шийпонига тўпланишди. Очиқ партия йиғилишида район колхоз ва совхозлари партия ташкилотларининг секретарлари ҳам иштирок этишди.

ОЙДИН ЙЎЛ

Бўка район партия комитетининг биринчи секретари

Тўхтамурод ИСЛОМОВ:

РАЙОНИМИЗДАГИ ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткаш КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини ҳаракатимизнинг амалий программаси сифатида қабул қилди. Пленум материалларини чуқур ва атрофлича ўрганиш пахтакорлар ва чорвадорларнинг, барча меҳнат аҳлининг куч-гайратини беқиёс оширмоқда. Хўжаликларда оммавий ташаббускорлик кенг тус олмоқда. Партия қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини жадал суръатлар билан комплекс ривожлантиришнинг ойдин йўлини белгилаб берди. Фидокорона меҳнатимиз, гайрат-шижоатимиз, ташаббускорлигимиз ва изланишимиз туфайли бу йўл бизни фаровонликка олиб боради. Қишлоқда турмуш маданиятини юксак босқичга кўтаради.

Партия Марказий Комитети 1965 йил май Пленуми ленинча аграр сиёсатни амалга оширишнинг янги босқичига асос солганлиги эсимизда. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари шу Пленумдан кейинги даврда социал-иқтисодий ривожланишнинг Марказий Комитет белгилаган улкан вазифаларини изчил амалга оширдилар. Хўжаликларнинг техника даражаси, энергетика қудрати ўсди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча бўғинлари малакали кадрлар билан мустаҳкамланмоқда.

Район партия комитети хўжалик вазифаларини, социалистик мусобақани ташкил этиш ва унинг самарадорлигини ошириш вазифаларини изчил амалга оширмоқда. Алмашлаб экишни кенг жорий этиш асосида қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, пахтачиликни янада ривожлантириш соҳасида район партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масалалар пленумларда атрофлича қараб чиқилди. Райком бюросининг мажлислари кун тартибига ғоят актуал масалалар қўйилмоқда. Райком, унинг бўлимлари бошланғич партия ташкилотларининг диққат-эътиборини мутахассислар билан ишлашни яхшилаш, ишлаб чиқаришнинг қуйи звеносини малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш, уларнинг ташаббускорлигини ошириш вазифаларига қаратмоқдалар.

— 1965 йили районимиз хўжаликларида 39 минг 683 тонна пахта етиштирилган эди. Ўтган йили она-Ватан хирмонларига 67 минг 200 тонна Бўка пахтаси тўкилди. Шу йиллар ичида пахта ҳосилдорлиги 10,8 центнер ошиб, 30,8 центнерга етди. Пахтачиликда бажарилган ишларнинг 89 проценти эндиликда техника зиммасида. Сўнгги йилларда дон етиштириш 1,5 баробар кўпайди. Ҳозир районимиздаги кўпгина хўжаликларда 100 центнерга етказиб маккажўхори дони етиштирилмоқда. Чорва озуқа базасининг мустаҳкамланиши, озуқа турлари кўпайиб, сифати яхшиланганлиги ўтган йиллар ичида сут етиштиришни 3,3, гўшт етиштиришни 1,6,/ тухум етиштиришни 5,2 марта кўпайтириш имконини берди. Ҳар бир сигирдан олинадиган сут миқдори 1288 килограммдан 3152 килограммга кўпайди. Пилла топшириш икки мартадан зиёд ўсди.

Колхоз ва совхозларнинг экономикаси мустаҳкамланди. Уларнинг ялпи пул даромади уч мартадан зиёд ошди. Натижада ҳар бир меҳнатчининг ўртача йиллик даромади 2,2 баравар кўпайди. Қишлоқ қурилишига тобора кўп маблағ ажратиш имкони вужудга келди. Натижада колхоз ва совхозларда якка қўрғонлар тугатилиб, шаҳар типидаги посёлкалар қурилиши кенгайди.

Докладда Ҳамза номли колхоз эришган муваффақиятлар ва колхоз ишлаб чиқаришидаги баъзи нуқсонлар июль Пленуми талаблари асосида чуқур таҳлил қилиб берилди. Сўнгги йилларда хўжалик экономикаси ўсишини характерловчи рақамлар тилга олинди. Хўжаликда пахта ҳосилдорлиги 24 центнердан 37,7 центнерга кўпайди. Ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида жуда катта сифат ва миқдор ўзгаришлар рўй берди. Аммо колхоз коммунистлари, барча меҳнаткашлар олдида турган муаммолар оз эмас. Ерларни мелиорациялаш ва текислаш, майдонларни кенгайтириш, бригадаларни йириклаштириш асосида механизацияга кенг йўл очиш ишлаб чиқаришни интенсивлашнинг асосий омилидир. Партия комитети бутун куч-ғайратини ана шу соҳаларга сафарбар этиши лозим.

— Ўнинчи беш йиллик район пахтачилигини ривожлантиришда муҳим босқич бўлади. Бу йил камида 70 минг тонна пахта етиштирамиз. Бу кўрсаткич 1979 йилда 72 минг тоннани, 1980 йилда 80 минг тоннани ташкил этади. Беш йиллик охирига бориб, район хўжаликларида пахта майдони 22 минг гектарга етказилади. Ҳосилдорликда 33 центнерлик марра ошиб ўтилади. Шу мақсадда ирригация-мелиорация ишларига 13 миллион сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилган. Бу март Пленумидан олдинги икки беш йилликдаги миқдордан деярли тўрт баробар кўп демакдир.

Лекин янги ўзлаштирилган ерларни кам-кўсти билан ишга тушириш, коллектор, зовур атрофларини текисламаслик туфайли кўп миқдордаги суғориладиган ерлар чиқитга чиқиб кетмоқда. Алмашлаб экишни жорий этишга етарли эътибор бермаётган хўжаликлар йўқ эмас. Бу муҳим ишни амалга оширишда ўзибўларчиликка, эътиборсизликка йўл қўяётган мутахассисларга талабчанлик кучайтирилмоғи даркор. «Ер — бу бебаҳо халқ бойлигидир, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев. — Биз уни асрашимиз, унумдорлигини оширишимиз керак. Ҳар гектардан кўпроқ наф олишга эришмоғимиз керак».

* * *

Коммунистлар докладни қизғин муҳокама қилишди.

КАДРЛАР — ОЛТИН ФОНДИМИЗ

Колхоз правлениесининг раиси

Йўлдош ҲОЖИМАТОВ:

ПАРТИЯ Марказий Комитети июль Пленуми ҳужжатларида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Х пленуми қарорида қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини комплекс ривожлантириш вазифалари аниқ-равшан белгилаб берилди. Бу вазифаларни амалга оширишда кадрлар ғоят катта аҳамият касб этади. Партия қишлоқ хўжалигини малакали мутахассислар, омилкор ташкилотчилар билан мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бермоқда. Ана шу ғамхўрликнинг ёрқин намунасини колхозимиз кадрлари камолотида кўриш мумкин. Бугун биз Саодат Гулаҳмедова, Темур Суюнов, Дўсан Укибоев сингари бригада бошлиқлари, Ҳуриниса Қосимова, Гулнора Соипова сингари сут соғувчиларимиз, Жума Қулмуродов, Тожи Гиллаев, Ҳусанбой Деҳқонбоев, Тоғай Мусурмонов сингари механизаторларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Колхоз правлениесининг қароридан, 1965 йил 14 июль. № 8. «Колхозда кадрлар етишмаганлигини ҳисобга олиб, колхоз аъзолари болаларидан Жўраев Раим педагогика институтига, Абдуллаев Ҳасан қишлоқ хўжалик институтига, Жўраев Маҳаммади ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтига юборилсин. Уларга колхоз кадрлар тайёрлаш фонди ҳисобидан ҳар ойда 30 сўмдан пул бериб турилсин».

Шу-шу колхоз олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртларига ўз аъзоларидан юбориб ўқитадиган, ўзи учун малакали кадрлар тайёрлайдиган бўлиб қолди. Ҳозир колхозда 17 олий, 14 ўрта махсус маълумотли мутахассислар, 40 дан ортиқ кенг профилли мутахассислар меҳнат қилмоқда. Турли ўқув юртларида Ҳамза номли колхознинг 10 стипендиати таълим олмоқда.

— Колхозимиз аъзоларининг диққат-эътиборида бўлган, уларнинг ғамхўрлигидан баҳра олиб, маълумот эгаллаган мутахассислар ишлаб чиқаришнинг етакчи соҳаларини, муҳим участкаларни бошқармоқдалар. Улар коллектив хўжаликка садоқат билан хизмат қилмоқдалар. Ишда ташаббус кўрсатмоқдалар. Вужудга келган масалаларни ҳал этишга ижодий ёндашмоқдалар. Партия комитети мутахассис кадрларга таяниб, ишлаб чиқаришни жадал ривожлантирмоқда.

1965 йили колхоз пахтанинг ҳар гектаридан 24 центнердан, дон экинларидан 10 центнердан, бедадан 46 центнердан ҳосил олган эди. Ўшанда хўжаликнинг асосий соҳаларидан 600 минг сўмга яқин соф даромад олинган, бир ишчининг йиллик даромади 1300 сўмни ташкил этган эди. Ўтган йили гектаридан 37,7 центнердан пахта, 48 центнердан дон, 179 центнердан беда хашаги олинди. Соф даромад 1 миллион 415 сўмга етди. Рентабеллик даражаси 40 процентдан ошиб кетди.

Буларнинг ҳаммаси маданий-маиший ва социал-таъминот фондларига кўпроқ маблағ ажратиш, меҳнат ҳақи фондини қўшимча маблағлар билан мустаҳкамлаш имконини берди. Ҳар бир колхозчи 1826 сўмдан даромад олди. Бу йил колхоз пахтакорлари 40 центнерлик марра учун курашмоқдалар. Бошқа соҳаларни ривожлантиришда ҳам ғоят юксак кўрсаткичларга эришиш кўзда тутилмоқда. Социалистик мажбуриятларни бажариш туфайли хўжаликда 5 миллион 100 минг сўмдан зиёд пул даромади олиш кутилмоқда. Шунда бир иш кунининг қиймати 8 сўмга етади. Пахтакорлар, ғаллакорлар ва чорвадорлар ана шу юксак довон сари дадил бормоқдалар. Ҳар кун, ҳар соат қизғин ва самарали меҳнат билан ўтмоқда.

Колхоз правлениеси берган маълумотдан: «Бир кунда 121 гектардаги ғўза культивация қилинди. 133 гектар майдондаги ғўза қатор оралари юмшатилиб, минерал ўғитлар билан озиқлантирилди. Далада 37 чопиқ трактори ишлади. 185 киши 83 гектар майдондаги ғўзани суғорди. 1300 гектар ердаги ғўза ёппасига кўсакламоқда. 480 гектар майдондаги ниҳоллар гуллади».

— Колхозимиз пахтакорлари бу йил 7 минг тонна пахта етиштириш, шунинг 6500 тоннасини машиналар билан йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилганлар. Сабзавотчилик, ғаллачиликда ҳам юксак марраларни кўзламоқдамиз. Халқимизга 90 тонна гўшт, 800 тонна сут, 82 минг дона тухум етказиб беришни мўлжаллаб турибмиз. Коммунистлар авангардлигини ошириб, ана шу юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун курашда уларнинг партиявий ибрат кўрсатишларига эришиш асосий вазифадир.

ҚУДРАТЛИ ТАЯНЧ

3-бригада механизатори

Ҳусанбой ДЕҲҚОНБОЕВ:

ЎРТОҚ Л. И. Брежнев механизаторларни қишлоқда марказий фигура деб атади. Техника соҳибларига берилган юксак бу баҳо бизни меҳнатда ташаббус кўрсатишга, ўзимизга ишониб бериб қўйилган қимматбаҳо техникадан оқилона фойдаланишга руҳлантирмоқда. Бугун колхозимиз пахта далаларида турли маркадаги 141 трактор ва бошқа техника ишлаб турибди.

Тарих гувоҳлик беради: 1931 йили «Янги талаба» колхози тузилди. Ер майдони — 140 гектар. Бу ерларга 10 та ҳўкиз, 18 та ишчи от билан ишлов бериларди. Колхознинг 4 та икки отли, битта бир отли плуги ҳамда бир неча омочи бор».

— Сўнгги йилларда меҳнат унумдорлиги ғоят ошди. Яқин-яқинларда чопиқ трактори билан бир кунда 7-8 гектар майдонга ишлов берилларди. Ҳозир бу кўрсаткич 14 гектарга етиб, ундан ҳам ошмоқда. Бу техника кучи ошганлигидан, механизаторлар малакаси ғоят ўсганлигидан далолат беради.

Колхозимиз ҳар йили кўплаб янги тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари олмоқда. Бу йил ёнилғи-мойлаш материаллари учун 96 минг сўм, эҳтиёт қисмлар учун 55 минг сўм, жорий ремонт учун 50 минг сўм сарфлаш кўзда тутилган. Механизаторларимизнинг жуда катта отряди ана шу халқ бойлигини тежаб-тергаб сарфлаш, машиналарни авайлаб ишлатиш, кам сарф билан кўпроқ майдондаги ерга сифатли ишлов бериш учун курашмоқда. Кўпгина ғўза майдонлари бугун Сифат белгиси олганлигида ана шу техникани омилкорлик билан ишлатаётган механизаторларнинг ҳиссаси ҳам ғоят каттадир.

Колхознинг жорий архивидан: «3 июнда ёққан кучли дўл 600 гектар майдондаги ғўзага катта шикаст етказди. Мутахассислар хулосаси — 300 гектар майдонга янгидан, 300 гектарига қўл билан кўчат орасига чигит экилсин».

— Бу йилги жуда катта қийинчиликлар техника туфайли мардона енгиб ўтилмоқда. Биз суғорилган карталарнинг нами маромига етиши билан культивация қилиб, ғўзаларни озиқлантирмоқдамиз. Культиватор пичоқларини далалардаги ғўзанинг ўсиш даражасига қараб созламоқдамиз. Бригадамиз аъзолари 75 гектар майдонда 50 центнердан хирмон кўтариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ерларимиз қирли зонада. Нотекис. Шундай бир шароитда ўтган йили ҳар гектар ердан 46.5 центнердан ҳосил олдик. Беш йилда пахта ҳосилдорлиги 21 центнер кўтарилди.

Мен ўтган йили етиштирилган ҳосилнинг 131 тоннасини машина билан тердим. Бу йилги маррам — 250 тонна. Бутун кучимни, маҳоратимни, ғайратимни ана шу маррани эгаллашга сарфлайман. Бу партия ғамхўрлигига амалий жавобим, КПСС Марказий Комитети июль Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Х пленуми қарорларини бажариш учун курашга қўшган конкрет ҳиссам бўлади.

МАРРА — 60 ЦЕНТНЕР

Бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Саодат ГУЛАҲМЕДОВА:

БУГУН қайси қишлоққа, қайси меҳнат коллективига борманг, одамлардаги алоҳида кўтаринкиликни, руҳий тетикликни кўрасиз. Биз шу билан бахтлимизки, ажойиб замонада яшамоқдамиз. Партия ғамхўрлигини кун сайин, соат сайин, ҳар бир дақиқада чуқур ҳис қилиб турибмиз. Бу ғамхўрликдан баҳра олмоқдамиз. Бригадамиз аъзолари тинчлик иши учун толмас курашчи, доно ленинчи Леонид Ильич Брежневнинг КПСС Марказий Комитети июль Пленумида сўзлаган ёрқин докладини чуқур ўрганмоқдалар. Пленумда илгари сурилган вазифалар ҳар биримизни меҳнатда ташаббус кўрсатишга даъват этаётир.

Райком ўн илғор бригада бошлиғининг ташаббусини маъқуллади. Улар «Пленум қарорларига сифатли ва самарали меҳнат қилиш билан жавоб берамиз!» шиорини ўртага ташлаб, мўл ҳосил учун кураш ҳаракатини бошладилар.

Ташаббускорлар даврасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова ҳам бор. Унинг меҳнат фаолияти хўжалик пахтачилиги тараққиётининг ойнаси дейиш мумкин. Саодат 1958 йили бригадирликка тайинланди. Дастлаб 15 центнердан ҳосил олди. Ҳозирги юксак довондан туриб назар ташланса, бу жуда паст кўрсаткичдек кўринади. Аммо ўша кезлари бу маррани эгаллаш зўр жасорат, қаҳрамонлик иши бўлган эди.

— Сўнгги ўн йилда бригадамизда ҳосилдорлик 10 центнерга ошиб, 50 центнерга етди. Бригадамиз аъзолари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига жавобан 90 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини қабул қилдилар. Ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумда сўзлаган докладида пахтачилик истиқболига тўхталиб: «...Гап ўсишнинг миқдор кўрсаткичларидагина эмас, маҳсулот сифатини ошириш... марказий вазифа ҳисобланади. Юқори сифатли маҳсулот етиштириш — мамлакатдаги барча пахтакорларнинг асосий вазифасидир», — деб алоҳида таъкидлади. Биз пахтанинг сифатини яхшилаш учун шу кунларда тадбиркорлик билан ишламоқдамиз. Ғўза бўлиқ, кўсак тўқ бўлиши, ҳосилнинг асосий қисми тўла етилиши учун барча чораларни кўрмоқдамиз. Район партия комитети ишлов сифатини яхшилаш учун мусобақа ташаббускорларини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Дала ишлари сифатини ошириш бугунги асосий вазифадир. «Ҳар бир далада Сифат белгиси бўлсин», — бу шиор ҳар бир пахтакор, далада меҳнат қилаётган ҳар бир коммунист фаолиятининг бош йўналишига айланди.

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БУҒИН

Бригада бошлиғи

Темур СУЮНОВ:

ПАРТИЯ Марказий Комитети ишлаб чиқаришнинг ўрта бўғинини малакали мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиб келмоқда. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўрта ва қуйи бўғинларини кадрлар билан мустаҳкамлаш, мутахассисларнинг бўлимлар, бригадалар ва фермаларда муқим ишлашини ҳар томонлама рағбатлантириш тўғрисида қабул қилинган қарор ана шу ғамхўрликнинг ёрқин кўриниши бўлди. Зеро, моддий неъматлар ишлаб чиқариш хўжалик системамизнинг ана шу бўғинларида иш нечоғли пухта ташкил этилганлигига, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси қанчалик кенг жорий қилинганлигига, одамлар билан ишлаш маҳорати ўсганлигига боғлиқ. Июль Пленумида бу яна бир бор алоҳида уқтириб кўрсатилди. Колхозимизда учта бригадани олий маълумотли мутахассис бошқаряпти.

Коммунист Темур Суюнов шуларнинг бири. Унинг биографияси оддий: сувчи эди, ишлаб юриб, қишлоқ хўжалик институтини битирди. Мана 7-8 йилдирки, бригадир. Билими ишда қўл келяпти. Бригадада меҳнат билан фан, тажриба билан ташаббус — эгизак тушунчалардир. Шу туфайли ҳар йили 40-45 центнерлик марра эгалланмоқда.

— Районимиз пахтакорлари бу йилги мураккаб шароитда тадбиркорлик билан иш юритмоқдалар. Ҳар туп ғўзани қалб қўри, меҳр тафти, олтин қўллар шижоати билан ердан кўтариб олаётирмиз. Тўғри, ғўзалар ҳар хил. Лекин улар ривожда, ҳосил тўпламоқда. Мақсадимиз — ҳар туп ғўза ҳосилдор бўлишига эришиш.

Ҳаммамиз қаторасига 5-6 марта Сифат белгиси олишга муваффақ бўлган «Партия XIX съезди» колхозининг Аҳмад Душабоев, Мичурин номли колхознинг Кибор Бадиев ўртоқлар бошлиқ бригадалари коллективларидан ибрат олайлик. Ҳозир шу шийпонга, партия йиғилишимизга тўпланаётиб, йўлнинг икки четидаги ғўзалар ривожини кўриб, бригада тажрибакорларига офарин дедик. Сифат белгиси олган пахтазорда ғўзалар бир текис. Бўлиқ. Ҳосилдор. Ер сифатли ишлов олган. Бу — тадбиркорлик билан қилинган фидокорона меҳнат самарасидир. Бу ёш бригадир Юсуф Юнусовнинг коллективга ишбилармонлик билан раҳбарлик қилаётганлигидан далолат.

Райком бюроси ва район ижроия комитетининг 1978 йил 15 май куни қабул қилган қароридан: «Бўлим, бригада, ферма ва бошқа бўлинмаларни мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлашнинг 1978-1980 йилларга мўлжалланган комплекс тадбирлари маъқуллансин».

Бу қарорни райкомнинг иккинчи секретари Маҳмуджон Аҳмаджонов шундай шарҳлайди: «Ҳозир 335 бригада бошлиғи ва бўлим бошқарувчисидан 305 кишини тажрибакорлар ва бошқа ихтисосли кадрлар ташкил этади. Шундан 239 киши ўрта маълумотга ҳам эга эмас. Биз бўлимлар, бригадалар, фермаларни мутахассислар билан мустаҳкамлаш учун кадрлар тайёрлашнинг турли формаларидан фойдаланмоқдамиз. 1978 йили 142, 1979 йили 75, 1980 йили 85 мутахассис ишлаб чиқаришнинг ўрта бўғинига ишга юборилади».

— Колхозимизда пахтачиликни ҳам, чорвачиликни ҳам жадал ривожлантиришнинг муҳим резервлари бор. Колхозимиз 40 центнерлик маррага етиб қолган бир пайтда бундан анча кам хирмон кўтараётган бригадалар йўқ эмас. Агар уларни ҳам ўртача даражага кўтарсак, хирмонимиз янада баракали, даромадимиз мўмай бўлади. Партия ташкилотлари ўсиш резервларини ишга солишда раҳбарлар ва мутахассислар масъулиятини оширмоғи даркор.

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛАМИЗ

Сут соғувчи, область партия комитетининг аъзоси

Ҳуриниса ҚОСИМОВА:

ХЎЖАЛИГИМИЗ чорвадорлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин докладида илгари сурилган вазифалар чорвадорларимизнинг меҳнат ғайратини беқиёс кучайтириб юборди. Докладда 1979 йил январидан бошлаб чорвачилик маҳсулотлари харид нархининг оширилиши таъкидланди. Бу — партия чорвачиликни ривожлантириш, уни рентабелли соҳага айлантириш борасида олиб бораётган изчил фаолиятнинг янги ажойиб бир намунасидир.

Бу ғамхўрликка жавобан биз зарбдор йилда 900 тонна сут соғиб олиш мажбуриятини қабул қилдик. Ҳозиргача ўтган йилнинг шу муддатидагидан 40 тонна кўп сут соғиб олдик. Ҳар бир сигирдан 4 минг 200 килограммга етказиб сут олиш учун курашаётирман. Зарбдор йилда планга қўшимча 10 тонна сут соғиб олишга ваъда бераман.

Коммунист Ҳуриниса Қосимованинг бу дадил сўзлари реал моддий базага, кўп йиллик тажрибага, илғор фан ютуқларига асосланади. Қосимованинг камолоти хўжалик чорвачилигининг тараққиёти билан бирга борди. У «Тандем»да сигир соғиш маҳоратини биринчи бўлиб эгаллади. Депутатликка сайланди. Область партия комитетининг аъзоси бўлди. Шогирдлари Гулнора Соипова, Қумрихон Қаршибоева, Хадича ва Халима Тўхтасиновалар, Бувиниса Анорбоевалар ҳам сут соғимини муттасил ошириб бормоқдалар.

— Коммунистик партия чорвачиликнинг рентабеллигини ошириш мақсадида гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар харид нархини ошириш тўғрисида қарор қабул қилди. Дарҳақиқат, чорвачилик кўп харажат талаб қиладиган соҳа. 1965 йили хўжалигимизда ҳар бир сигирдан 1030 килограммдан сут соғиб олинган эди. Чорвачиликка 29 минг сўм сарфланганди. Ўтган йили ҳар бир сигирдан 3300 килограммдан сут соғиб олдик. 200 минг сўмдан зиёд моддий-меҳнат харажатлари сарфланди. Кўриниб турибдики, чорва маҳсулдорлигини ошириш учун хўжалигимиз кўплаб қўшимча маблағ сарфлашга мажбур бўлмоқда. Эндиликда ана шу харажатларнинг бир қисмини давлат ўз зиммасига олмоқда. Ўз навбатида биз ҳам резервларни ишга солиб, маҳсулот таннархини арзонлаштириш учун курашаверамиз.

ЖАНГОВАР ЯЧЕЙКАЛАР

Қорақудуқ участка цех партия ташкилотининг секретари

Обод ЭРГАШЕВ:

ОЧИҚ партия йиғилишимиз бошланғич ташкилотимиз ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлиб қолади. Чунки биз коллективимиз истиқболини кўзлаб, ғоят муҳим проблемаларни тилга олмоқдамиз. Участкамиз коммунистлари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми ҳужжатларини чуқур ўрганмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежнев докладида илгари сурилган вазифаларни бажаришда ўзларининг шахсий иштирокларини аниқлаб олмоқдалар.

Район хўжаликларида 500 дан ортиқ идеология фронти жангчилари лекция ва суҳбатлар ўтказиб, июль Пленуми материалларини кенг пропаганда қилмоқдалар. Партиянинг қуйи звенолари — бошланғич, цех партия ташкилотлари, партия группаларида ҳаёт булоқдек жўш урмоқда. «Октябрь 40 йиллиги», Жамбул номли, Тимирязев номли колхозлар, «Бўка» ва «Кўкорол» совхозлари партия ташкилотлари коммунистларнинг авангардлигини ошириш, уларни июль Пленуми қарорларини бажариш учун курашга сафарбар этишда алоҳида намуна кўрсатмоқдалар.

— Колхозимиз партия ташкилоти 111 коммунист, 4 КПСС аъзолигига кандидатнинг куч-ғайратини зарбдор йил юксак мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун курашга сафарбар этмоқда. Т. Мамолов, Ч. Хўжамов, А. Гулмуродов ўртоқлар бошлиқ бригадалар социалистик мусобақада олдинда бормоқдалар.

Биз июль Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар савиясини янада кўтарамиз. Пленум материалларини пропаганда қилишга эътиборни кучайтирамиз. Участкамизда ташкил этилган халқ университетида ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклади чуқур ўрганилмоқда. Пахтакорларимиз Пленумда илгари сурилган жуда катта вазифаларни муваффақиятли бажариш учун фидокорона меҳнат қилиб, партия қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар...

Очиқ партия йиғилиши колхоз коммунистлари, барча меҳнаткашларни партия Марказий Комитети июль Пленумида қўйилган вазифаларни бажариш учун курашга сафарбар этувчи қарор қабул қилди. Шундан кейин очиқ партия йиғилиши ёпиқ деб эълон қилинди. Лекин йиғилишда бошланган фикр олишув бригадалар, фермаларда давом эттирилди. Пахтакорлар, чорвадорлар, механизаторлар партия аграр сиёсатининг улкан тантанаси, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг порлоқ истиқболлари хусусида суҳбатни давом эттирдилар. Уларнинг ҳар бири Пленум қарорларини бажаришга қўшадиган шахсий ҳиссаларини яққол тасаввур этишар, ўз иш жойларига баланд руҳ билан қайтишарди. Ҳадемай пахтазорларда чопиқ тракторлари ишга тушди, кўп ўтмай сувчилар тунги сменани бошлашди. Колхоз далаларида зарбдор йилнинг 7 минг тонналик улкан хирмони учун кураш юксак суръат билан давом этарди. Бу умумхалқ курашининг байроқдорлари — июль Пленуми қарорларини ўзларининг ҳаракат программаси деб қабул қилган колхоз коммунистлари партиявий ибратлари, ташаббуслари ғайрат-шижоатлари билан барча колхозчиларни партия кўрсатган юксак довонларни эгаллашга руҳлантирмоқдалар.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Тошкент область Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз.

> Ишлаб чиқариш ва тарбия соҳасидаги вазифаларнинг бажарилиши учун бевосита жавобгарлик бошланғич партия ташкилотлари зиммасига юклатилган. Партиямиз аграр сиёсатининг изчиллик билан ва самарали тарзда амалга оширилиши кўп жиҳатдан уларнинг қатъият ва собитқадамлик билан иш олиб боришига, кишиларни руҳлантира олиши ва ташкил қила билишига боғлиқдир.
>
> *Л. И. БРЕЖНЕВ.*

КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми партия аграр сиёсатининг узоқ истиқболга мўлжалланган стратегиясини белгилаб берди. Коммунистлар, барча меҳнаткашлар Пленум қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежнев ана шу Пленумда қилган докладида баён этилган қоидалар ва хулосаларни қизғин маъқуллаётганлигининг боиси ҳам ана шундадир.

Республикамиз партия ташкилотларида ўтаётган йиғилишларда Пленум қарорлари қизғин маъқулланмоқда, бу қарорларни амалга оширишнинг конкрет режалари белгилаб олинмоқда. Агитаторлар, пропагандистлар, сиёсий ахборотчилар, лекторлар — идеология фронтининг барча отзшнафас жангчилари Пленум қарорларини атрофлича пропаганда қилмоқдалар. Лекциялар ва суҳбатларда партия аграр сиёсатининг вазифалари кенг баён этилмоқда.

Суратда: Бекобод районидаги Ленин номли колхоз бригадаларидан бирининг дала шийпонида қизғин суҳбат вақти. Г. Пунь ва И. Чернов фотоси. (УзТАГ).

Рационализаторлик ва ихтирочиликка кенг йўл

ЖОНКУЯРЛАР

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976—1980 йилларга мўлжалланган Асосий йўналишларида енгил саноатда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 26-28 процентга кўпайтириш кўзда тутилган. Бу марраларни эгаллаш рационализатор ва ихтирочиларнинг зиммасига ҳам юксак масъулият юклайди.

Буни дилдан ҳис этган Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинати рационализаторлари ўз фаолиятларини тобора активлаштирмоқдалар. Ижодкорлар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, сифатни яхшилаш, хом ашё, материал ва маблағлардан тежамли фойдаланиш, иш шароитини яхшилаш ва техника хавфсизлигини таъминлаш учун актив курашмоқдалар.

Корхонада йигирув-ишлаб чиқариш фабрикаси бошлиғининг ўринбосари Соҳибжон Обиджонов раҳбарлигида 17 кишидан иборат рационализатор ва ихтирочилик Совети ишлаб турибди. Унинг атрофига 380 рационализатор ва ихтирочи уюшган. Ўтган йили ижодкорларнинг 185 таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Унинг иқтисодий самараси 200 минг сўмдан зиёдни ташкил этади.

Шуни айтиб ўтиш керакки, тушаётган таклифларнинг аксарияти маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган. Кўплаб таклифлар қимматлилиги ва самарадорлиги билан ажралиб туради. Масалан, ремонтчи-слесарь Юрий Наследскийнинг «ДЗВА», «ДЗВС», «ДЗВБ» маркали пайпоқ тўқиш машиналари электр мотор редукторлари муддатини узайтириш бўйича киритган таклифини олайлик. Биргина ана шу таклифдан комбинат йилига 3800 сўм фойда кўряпти. Шунингдек, мастер Аҳмад Бектемиров, бош инженер Маҳмуд Исмоилов ва техника бўлими бошлиғи Полина Ванюковалар «Сифат белгили 4511 артикулли эркаклар носкисини бўяшга ўзгартириш киритиш» ҳақидаги таклифи ҳам серунум бўлди. Бу таклифнинг жорий этилишидан меҳнат унумдорлиги 1,5 баравар ошди. Эндиликда носкилар универсал «УКФ-50» маркали машиналарда бир марта бўялмоқда. Илгари бу жараёнга икки баравар кўп меҳнат сарфланарди. Бу таклиф бир йилда корхонага 5500 сўм иқтисодий наф бермоқда.

Ремонтчи-слесарлар Воҳид Икромов ва Эргаш Умарқуловлар ҳам актив рационализаторлардан. Уларнинг тароқлаш машиналари чўткаси хизмат муддатини узайтириш бўйича киритган таклифларидан йилига 1500 сўм иқтисодий самара олинмоқда. Цех бошлиқлари Павел Лукин, Анатолий Дружинин ва мастер Азиз Азимовларнинг тайёр носкиларни электр воситасида автоматик узиш ҳақидаги таклифлари эса ўтган йилнинг серунум таклифи деб топилди.

Рационализатор ва ихтирочилик ҳаракатини оммалаштиришда цехларда ташкил этилган 20 дан зиёд комплекс ижодий бригадалар катта роль ўйнамоқда. Бу ижодий бригадалар кўплаб техник муаммоларни ҳал қилаётир.

Ҳар ойда бир марта Совет йиғилиши ўтказилиб турилибди. Унда ижодий бригадалар бошлиқларининг ҳисоботлари тингланиб, илғор бригадаларни рағбатлантириш ҳақида таклифлар киритиляпти. Яқинда Анатолий Дружинин бошлиқ комплекс ижодий бригада ғолиб топилиб, биринчи даражали пул мукофоти билан тақдирланди. Комплекс ижодий бригадаларнинг характерли хусусияти шундаки, уларнинг аъзолари ўзлари қиритган таклифларни ўзлари жорий этмоқдалар.

Рационализаторлар фаолиятини активлаштиришда, уларнинг меҳнат самарадорлигини оширишда техник машғулотларнинг яхши йўлга қўйилганлиги муҳим омил бўляпти. Ҳафтанинг ҳар чоршанбаси «Рационализаторлар куни» деб эълон қилинган. Бундан ташқари, комбинат илмий-техника жамияти йиғилишлари ҳам ўз вақтида ўтказилиб турибди. Бу жамият йиғилишларида рационализатор ва ихтирочиларнинг таклифлари чуқур ўрганилиб, энг яхшилари ишлаб чиқаришга жорий этилишга тавсия қилинмоқда.

Катта мастерлар Усмон Имомалиев, Шавкат Иброҳимов, Антонина Борисова, цех бошлиғи Муҳаммаджон Юсупов сингари 100 дан зиёд инженер-техник ходим ва ишлаб чиқариш илғори «Ҳар бир ижодкорга — шахсий ижодий план» шиори асосида меҳнат қилаётир. Мусобақа шартларини бажарган бу изланувчан ижодкорлар ўтган йили Ўш ва Душанба шаҳарларидаги ип газлама тўқиш комбинатларида бўлиб, қимматли таклифлари билан ўртоқлашиб қайтдилар.

— Ижодкорларимиз, — дейди рационализатор ва ихтирочилик бўйича инженер Адҳамжон Худойбердиев, — бу йил 202 минг сўм иқтисодий самара берадиган 203 та таклифни ишлаб чиқаришга жорий этиш учун янги серунум таклифлар устида изланмоқдалар. Улар шу кунгача 50 га яқин таклиф киритишди.

Ҳа, қўқонлик трикотажчи ижодкорлар зарбдор йилда янги-янги таклифларни ишлаб чиқаришга жорий этиш учун астойдил бел боғлаб изланмоқдалар.

Қ. СУЛТОНОВА.

ФАРҒОНА. «Узсельхозтехника» Олтиариқ район бирлашмаси устахонасида пахта йиғим-теримида ишлатиладиган агрегатлар ремонти қизғин давом этмоқда. Слесарь Аҳмаджон Жўраев (суратда кўриб турибсиз) бошқаларга ўрнак кўрсатиб меҳнат қилаётир.

А. Кудряшов фотоси.

ИШ ВАҚТИНИ ҚАДРЛАЙЛИК

КПСС XXV съезди номли Бухоро ип газлама комбинатида Барно Истамова ва Ҳанифа Дилова бошлиқ ёшлар бригадалари «Иш вақтининг ҳар бир минути ва секундини қадрлайлик» деган шиор остида мусобақалашишга қарор қилдилар.

Барно Истамова калава пишитиш цехида уч йилдан буён бригадага бошчилик қилмоқда. Шу кунларда бригада 1979 йилнинг сўнгги ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Комсомол аъзоси Ҳанифа Дилова нормада белгиланган 672 ўрнига 1680 урчуқда ишламоқда. У бошлиқ коллективнинг меҳнат календарида 1979 йил тугай деб қолди.

ҲАЁТ ҚЎШИҚЛАРИ

ТАҚРИЗ

Олтмишинчи йилларнинг иккинчи ярмидан бошлаб Ўзбекистон радиоси эшиттирадиган концертларда Ҳайдар Яҳёев шеърига басталанган қўшиқлар тез-тез янграйдиган бўлиб қолди. Бу тароналар оташин муҳаббат ҳиссига тўлиқлиги, дилраболиги, куйи сўзига мослиги, самимийлиги билан лирик садоларга ташна дилларни ром этди. Профессионал хонандалар ҳам, ҳаваскор ижрочилар ҳам, лирика шайдолари ҳам бу қўшиқларнинг мафтуни бўлиб қолдилар.

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти 1970 йилда Ҳайдар Яҳёевнинг биринчи тўплами «Гулдаста»ни нашр этиши билан шоир ижодига бўлган қизиқиш янада кучайди. Шундан буён бу нашриёт шоирнинг «Умрим борича», «На всю жизнь», «Ғазалим сенга» тўпламларини босмадан чиқарди. Мазкур китобларнинг бирин-кетин пайдо бўлиши тасодифий эмас, албатта.

Ҳайдар Яҳёев ёшлигидан шеър ва куй шайдоси эди. У ўқувчилик йилларида бошлаган шеър машқини ҳеч қачон тарк этмади.

Самарқанд область «Ленин йўли» газетасининг эллигинчи йиллардаги сонларини хотирлайман. Бу газетанинг ўша йиллардаги адабиёт саҳифаларида «Ҳайдар Яҳёев» имзосига тез-тез дуч келиш мумкин. Бу имзони баъзан шеърлар остида учратсак, баъзан ҳаваскор ижодкорлар ҳақидаги мақолаларда, шеърларга берилган обзорларда учратамиз. Чунки, ўша йиллардаги Самарқанд ҳаваскор шоирларининг умидлиларидан бири Ҳайдар Яҳёев эди. Унинг ҳар бир ёрқин таассуроти, ҳар бир кучли кечинмаси ва ҳаяжони шеърий сатрларга айланиб, ён дафтарига туша берди. Юракдаги истеъдод уруғининг жўшқин ҳаёт кечинмалари таъсирида ниш отиб узлуксиз найчалаши эди бу. Ана шу жўшқин юракда ниш урган сатрлар эндиликда қўшиқлар ва китоблар орқали ғазалхон элимизга етказиб берилаётганлиги қувончлидир. «Ғазалим сенга» Ҳайдар Яҳёев лирикаси ҳақида тўлароқ тасаввур берувчи тўплам.

Ҳайдар Яҳёев ғазалларидаги ишқ- муҳаббат кечинмалари романтик кайфиятларга бойлиги, ошиқ, маъшуқа, рақиб ўртасидаги муносабатларни бўрттириб ифодалаши жиҳатидан классик шеъриятимиз традицияларини давом эттиради. Лекин давр руҳининг кучлилиги, хушчақчақ кайфияти, лирик қаҳрамонларнинг янги замон ва макон ичида тасвирланиши, янги характер ва психология соҳиби сифатида кўрсатилиши билан ўзига хос замонавийлик касб этади.

Шоир классик ғазалчиликдаги оташин муҳаббат, садоқат, вафо каби туйғуларни пафос даражасига кўтариш, гўзалликни улуғлаш, дидактизм ва фалсафийлик каби қатор яхши анъаналарни давом эттиргани ҳолда ўз лирик қаҳрамонини «ошиқ аҳли билки эрур дарднок» мисрасидаги каби ақидалар асосида тасвирлайди. Шунинг учун ҳам ёр висолига интизорлик билан ўтган кечалар ҳам унинг шеърларида қандайдир мунгли маҳзунлик кечалари тарзида эмас, балки, ошиқлик кечинмаларининг энг ширин дамлари сифатида тасвирланади. Шу билан ҳижрон тунларининг тасвири анъанавий талқиндан бошланиб новаторона тасвир руҳини касб этади.

Ҳайдар Яҳёев ўз ғазалларида дидактизмдан фойдаланганда ҳам айрим шеърларда учрайдиган меъдага тегувчи панд-насиҳатга берилмайди. Ҳаммага маълум гапларни риторик тарзда такрорламайди, балки, образли ташбеҳлар, мазмундор қиёслар воситасида халқнинг ҳикматли фикрларини таъсирли қилиб ифодалайди ва китобхон дилига йўл топади. «Кам бўлмағай» ғазали бу жиҳатдан характерлидир:

> **Тўғри йўлдан юрса ҳар ким**
> **қомати хам бўлмағай,**
> **Порлагай умри қуёшдек,**
> **ҳеч сўниқ шам бўлмағай.**
> **Меҳрибонлар хонасида**
> **кечалар ёнгай чароғ,**
> **Норасолар даврасида**
> **дўстлари жам бўлмағай.**
> **Ким бахилдир, дўстларнинг**
> **бахтига қилса ҳасад,**
> **Тоза дилга берса озор.**
> **асли одам бўлмағай.**

Ҳайдар Яҳёевнинг аруз вазнидаги ғазалларида бир томондан вазн қонуниятларига изчил риоя қилиш маҳорати кўзга ташланса, иккинчи томондан замонавийлик руҳига мос ўйноқи ритм, хушчақчақ интонация ҳам яққол эшитилиб туради. Бу хусусиятлар шоирнинг традицион форма элементларини янги мазмунни ифодалашга бўйсундириш йўлидаги ижодий изланишлари самарасидир. Авторнинг «Хабар қил», «Хатинг олдим», «Ойна қаршисида», «Бир ҳофизча», «Олтин қўллар», «Меҳригиё», «Ўзбекистоним» каби мураббалари, «Недир гўзал», «Умрим борича», «Бир нигоҳ», «Куйлар» каби мухаммаслари, «Қалам ва санам», «Онажон», «Баҳор куйлари» каби мусаддаслари, бир неча рубоий ва туюқлари ҳам «Ғазалим сенга» тўпламидан ўрин олганки, бу шеърлар бармоқ вазнидаги мурабба ва маснавий шеърлар билан қўшилиб, шоирнинг эстетик диапазони анча кенглигидан далолат беради.

Шу чоққача лирика шайдоларига ўзининг ғазаллари билан кўпроқ таниш бўлган Ҳайдар Яҳёев «Ғазалим сенга» тўплами орқали поэзиямизнинг турли жанрлари ва шеърий шаклларида ижод қилиб келаётган кенг кўламли лирик шоир сифатида намоён бўлди. Муҳаммас, мусаддас формасидаги шеърларда шоир қалбининг жўшқинлиги, Ватан, ҳаёт, она табиат гўзаллигига мафтунлиги, туйғуларга бойлиги янада ёрқинроқ кўринади.

Энг муҳими, «Ғазалим сенга» саҳифаларида партия ва ҳукуматимиз, Ватан, ҳаёт, она, дўстлик ва содиқ ёрни сўнмас меҳр билан севувчи қалб бор. Шундай экан, китобни муҳаббат қўшиқлари мажмуаси, деб баралла айта оламиз.

Нуриддин ШУКУРОВ,
профессор.

халқаро воқеалар

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ФЕСТИВАЛЬ ОДИМЛАРИ

Гавана портида ёшлар ва студентларнинг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши, халқлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш учун олиб бораётган кураши билан бирдамликка бағишланган оммавий митинг бўлиб ўтди. Бу ерда шиорлар ва транспарантлар бамисоли денгиздек мавж урар, халқаро пролетар бирдамлигининг анъанавий белгиси — бош узра кўтарилган муштлар тасвирланган плакатлар кўзга ташланар, кўпдан-кўп нотиқларнинг нутқлари қўллаб-қувватланиб қарсаклар чалинар, хитоблар янграб турарди.

Нотиқларнинг ҳаммаси — Жазоир, Гвинея, Куба, Ироқ, Руминия ва бошқа давлатларнинг намояндалари ер юзидаги ёш авлод номидан гапириб, капиталистик мамлакатлардан ривожланаётган мамлакатлар билан тенг ҳуқуқли ва адолатли иқтисодий муносабатлар ўрнатишни, уларнинг табиий бойликларини эксплуатация қилишни ва талашни тўхтатишни талаб этдилар. Делегатларнинг нутқларида планета тараққийпарвар ёшларининг эркинлик ва демократия учун, қашшоқлик, очлик, ишсизлик ва саводсизликни тугатиш учун, бутун инсониятнинг энг яхши келажаги учун курашаётган халқлар билан бирдамлик овози баралла янгради.

«Ёшлар империализмни айблайдилар» деган халқаро трибуналнинг иши ҳамон фестиваль делегатларининг зўр эътиборини жалб қилмоқда. Куба революцияси раҳбарларининг жонига қасд қилишга бир неча марта тайёргарлик кўрилганлиги тўғрисидаги ҳужжатли маълумотларни ва гувоҳларнинг кўрсатувларини шу ерда ҳозир бўлган кишилар қаҳрғазаб билан кутиб олдилар.

Ёш авлод вакиллари жаҳон халқларига қарши қаратилган ана шу фитналарнинг ташкилотчилари кескин қораланишини, шунингдек уларнинг империалистик илҳомчилари фош этилишини талаб қилмоқдалар. Фитна ташкилотчилари ва империалистик илҳомчиларнинг ғайри инсоний моҳияти трибунал мажлислари давомида бутунлай фош қилиб ташланди. (ТАСС).

СОВЕТ РУХСАТНОМАСИ БИЛАН

ҒОЗИОБОД, 4 август. (ТАСС мухбири). Ражастхан ва Хариана, Уттар-Прадеш ва Панжоб далаларида «Т-25А-1» маркали тўқ қизил трактор жавлон урмоқда. Ҳиндистон деҳқонлари тропик иқлим шароитида, айниқса шолипояларда бу тракторни ўзларининг энг яқин ёрдамчилари деб ҳисобламоқдалар, унинг ишини бошқа ҳеч қандай трактор бажара олмаслигини айтмоқдалар.

«Харша» трактор заводи ишларининг бошқарувчиси С. Гупта бу ерда ТАСС мухбири билан суҳбатда айтдики, 1972 йилдан бери биз Совет Иттифоқининг рухсатномаси билан совет моделлари негизида трактор ишлаб чиқармоқдамиз. Бу завод «Ғозиобод инжиниринг» фирмасига қарашли бўлиб, илгари бу фирма «ДТ-14», «ДТ-28», «Беларусь» ва бошқа совет тракторларини сотиш ва уларга хизмат кўрсатиш билан шуғулланар эди. Ҳозир тракторларда ишлатилаётган деталларнинг 65 проценти Ҳиндистоннинг ўзида ишлаб чиқарилмоқда. «Д-21 А» маркали двигателларни бизга Владимирдаги Жданов номли трактор заводи етказиб бермоқда.

Бизнинг корхонамиз, деди у, Ватанимиздаги трактор саноати учун кадрлар тайёрлаб берувчи манбагина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга Совет Иттифоқи билан дўстлик мактаби ҳам бўлиб қолди. Ишчилар завод қошидаги рус тили курсларида зўр қизиқиш билан шуғулланмоқдалар. Биз Ҳиндистон — Совет маданий жамиятининг коллектив аъзосимиз.

Совет Иттифоқининг Ҳиндистонга бераётган ёрдами мутлақо беғараз ёрдам эканлиги заводимиз мисолида яққол кўриниб турибди, деди С. Гупта. СССР ўз тажрибасини ва замонавий технологиясини биз билан саҳийларча баҳам кўрмоқда, бу эса Ҳиндистоннинг иқтисодий ва социал тараққиёт йўлидан боришига ёрдам бермоқда.

Репрессияларни кучайтирмоқдалар

МАРда прогрессив сиёсий арбоблардан ўч олмоқ учун Миср махсус бошқармаларининг ходимларидан махфий махсус группалар тузилмоқда. Бундай ҳаракатлар Мисрнинг сўл миллий прогрессив партияси раҳбарларини биринчи навбатда таҳлика остида қолдиради.

Журналистлар доираларида маълум бўлишича, Садат мамлакатдаги демократик кучларга қарши ўзининг репрессия сиёсатини авж олдириб, аҳолининг ҳукуматга қарши чиқишлари рўй бериб қолса бундай чиқишларни бостирмоқ учун махсус ҳарбий қисмлар тузиш тўғрисида кўрсатма берган. Махсус вазифаларни бажариш учун яқинда тузилган еттинчи бронетанк дивизияси мана шундай ҳарбий бўлинмаларнинг биридир.

Садат ҳокимиятни қўлга олгандан кейин Миср революциясининг прогрессив муваффақиятларини аста-секин йўқота борди, мамлакатнинг демократик кучларига қарши шафқатсиз кампания бошлади, империалистик давлатлар ва Исроил билан тўғридан-тўғри тил бириктиришга киришди, деди Сурия халқ кенгашининг раиси Маҳмуд Ҳадид Миср революциясининг 26 йиллигига бағишланган митингда. Садат, деди М. Ҳадид, хоинлик қилиш ва таслим бўлиш йўлига узил-кесил ўтиб олиб, араблар ўртасидаги бирликка зарба берди.

(ТАСС).

АЛЬДО МОРО НИМА УЧУН ЎЛДИРИЛГАН?

Ҳукмрон христиан-демократик партия миллий кенгашининг раиси Альдо Моро қандай ўғирланганлиги ва ўлдирилганлиги ҳали ҳам Италия жамоатчилиги ва матбуотининг эътиборини жалб қилмоқда. Яхши хабардор «Панорама» ҳафтаномасининг маълумотларига қараганда христиан-демократик партия аъзолари шу партиянинг раҳбари энг ашаддий фитна қурбони бўлди, бу фитна «АҚШнинг нуфузли иқтисодий ва ҳарбий доиралари иштирокида давлат департаменти ва Пентагоннинг назорат қилинмайдиган баъзи секторлари томонидан уюштирилган» деган қатъий фикрга келмоқдалар. Маълумки, давлат департаменти ва Пентагон Италия коммунистик партияси вакилларини ҳукумат составига ўтказмаслик учун ҳеч нарсадан қайтмаяпти.

«Панорама» христиан-демократик партия миллий кенгашининг янги раиси Ф. Пикколе томонидан ёзилган ва АСКА агентлиги томонидан тарқатилган мақолани эслатиб ўтади. Шу мақолада Моро АҚШ таъсиридаги «назорат қилинувчи эркинлик» исканжаларидан Италияни қутқаришга интилган ва шунинг учун қурбон бўлган сиёсий арбоб эди, дейилади. А. Морони ўлдириш мақсадида халқаро фитна ташкил этилган бўлиши мумкинлиги тўғрисидаги тахминни ички ишлар министрининг собиқ ўринбосари Г. Дзамберлетти ҳам айтди.

«Панорама» А. Морога яқин кишилардан олинган маълумотларга асосланиб, хабар қиладики, А. Моро ўғирланмасдан бир оз олдинроқ унга сиёсий фаолиятни тарк қил деган мазмунда тазйиқ ўтказилган эди. Христиан-демократик партиянинг доиралари бундай тазйиқ АҚШга яқин доиралар томонидан қилинган эди, деб ҳисобламоқдалар. А. Моро коммунистларни ҳам ичига оладиган ва кўпчиликни ташкил этган янги ҳукмрон группа тузишга тайёрланаётган бир пайтда, деб ёзади «Панорама», уни «Локхид» ишига «алоқадор эди» деган ноҳақ гаплар билан айблай бошлаган эдилар, бу ноҳақ гапларни америкаликлар дангал қувватламоқда эди.

Ҳафтаноманинг уқтириб ёзишича А. Моро билан АҚШ раҳбарлари ўртасидаги муносабатларда тўла ишонч йўқ эди. 40-йилларнинг охирида А. Моро Атлантик пактга қарши чиққан эди, у христиан-демократик партиянинг баъзи раҳбарлари Америка элчихонасининг хизматчилари билан икки томонлама «алоқаларда» бўлаётганликларини маъқулламаган эди. АҚШнинг ўзида ҳам унга ниҳоят даражада ишончсизлик билан қарар эдилар, деб ёзади «Панорама».

Италия парламенти депутатлар палатасининг ташқи ишлар комиссияси секретари К. Фракандзанининг фикрича А. Морони ўлдирганлар «қизил бригадалар» деган ном остида «чет давлатларнинг махфий идоралари бошқараётган ва ёки улар билан алоқада бўлган турли сиёсий террорчилик ташкилотлари» иш олиб бораётган бўлсалар керак. (ТАСС).

БИРИНЧИ ҚЎНҒИРОҚ АРАФАСИДА

ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК

Деновлик маорифчилар ўтган ўқув йилида умумий таълим мактаблари иш шароитини яхшилашда катта муваффақиятларга эришиб, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби бўлган эдилар. Уларга берилган кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти янги муваффақиятларга руҳлантирди. Мактаблар, мактабгача ва мактабдан ташқари тарбия муассасалари тармоғи кенгаймоқда. Янгидан 3 та кечки (сменали) мактаб ташкил этилди. Ульянов номли колхоз территориясидаги Мичурин номли 5-ўрта мактаб ҳузурида район пионерлар уйи, «Ғалаба» колхозида ёш техниклар станцияси иш олиб боряпти.

Таълим-тарбия сифати ҳамда самарадорлиги учун олиб борилаётган катта кўламдаги ишлар самараси чакки эмас. Райондаги мавжуд 73 та умумий таълим мактабидан 40 тасида дарслар тўлиқ кабинет системасида ўтиляпти. Фан кабинетлари, лабораториялар, тикувчилик, металл ва ёғочсозлик устахоналарини намунали жиҳозлашга етарли миқдорда маблағ ажратиляпти. Жойлардаги 14 та мактабда қишлоқ хўжалик машиналарини, 5 та мактабда автомобилларни бошқариш курслари очилди. Ленин орденли «Ҳазорбоғ» совхозидаги ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида 5 та ихтисос бўйича мутахассислар тайёрланаётир.

Бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш район халқ маорифчиларининг асосий иш мазмунига айланиб боряпти. Хусусан, илғор тажриба ҳамда ташаббуслар кенг татбиқ этиляпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети мактабларни, мактабдан ташқари ва мактабгача болалар муассасаларини 1978—1979 ўқув йилига тайёрлаш соҳасида Тошкент область Бекобод район халқ маорифи ходимлари, корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари коллективларининг ташаббусини маъқуллаганлиги айни муддао бўлди. Район партия комитети активи йиғилишида бу ташаббус кенг муҳокама қилинди, бу борада партия, совет, комсомол ва жамоат ташкилотларининг вазифалари конкрет кўрсатиб берилди. Маориф ходимлари бу ғамхўрликка жавобан барча куч ҳамда имкониятларни ишга солдилар. Янги ўқув йилига тайёргарликнинг бориши ҳар томонлама муҳокама қилиб турилди. Ниҳоят, деновлик маорифчилар республикада биринчилар қаторида мактаблар ремонтини тугалладилар. Райондаги Маяковский номли 2-Андреев номли 13-Вавилов номли 15- ва бошқа қатор ўрта мактаблар коллективлари ва уларнинг оталиқ ташкилотлари ғоят уюшқоқлик намунасини кўрсатдилар.

Кўпгина мактаблар учун янги бинолар қурилиши ниҳоясига етди. Шу йилнинг ўтган даври ичида колхоз ва совхозлар маблағи ҳисобига 1400 ўқувчига мўлжалланган қўшимча синфхоналар қурилди. Охунбобоев номли, Ульянов номли колхозларда мактаблар қурилиши қизғин давом этаётир.

Район халқ маорифи бўлими мудири, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи К. Кодиров биз билан суҳбатда шундай деди:

— Биз мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш масаласини ҳар ҳафта охирида муҳокама қилиб боряпмиз. Муваффақиятлар мустаҳкамланяпти, камчиликларни тугатиш йўллари кўрсатиляпти. Ишончимиз комилки, ўтган йиллардаги илғор тажрибаларимиз асосида иш тутиб, пешқадамликни қўлда сақлаймиз.

З. МАМАЖОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.
А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХИТОЙДАГИ ҲОЗИРГИ СИЁСИЙ КУРАШНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ

Ҳозирги Хитойдаги алоҳида социал табақани — партия ва давлат аппаратининг раҳбар ходимларидан иборат бўлган ва хитойча «ганьбулар» деган термин билан аталаётган табақани ўрганиш проблемасига бағишланиб СССР Фанлар академиясининг Халқаро ишчилар ҳаракати институтида илмий конференция ўтказилган эди. Шу институт журналининг 1978 йилги 3[45]-сонида мазкур конференциянинг обзори эълон қилинди. «Хитой Халқ Республикасидаги ҳозирги сиёсий курашнинг хусусиятлари» сарлавҳали шу обзорда ганьбулар проблемаси, уларнинг ҳозирги Хитой жамиятидаги ўрни ва роли жуда муҳим ва актуал эканлиги уқтириб ўтилди. Шу обзорнинг баёни қуйида келтирилади:

1949 йил революциясининг ғалабаси ва Хитой Халқ Республикаси ташкил этилганлиги мамлакатнинг бутун ижтимоий-сиёсий ҳаётида ганьбуларнинг аҳамияти, роли ва функциялари кескин кўтарилганлигидан далолат берувчи ғоят муҳим марра бўлди. Ўз навбатида бу нарса ганьбуларнинг сонини, структурасини ва социал мавқеини ҳам ўзгартириб юборди. Хитойдаги революциянинг ғалабасидан кейин вужудга келган конкрет тарихий вазиятда партия эски давлат аппаратини синдириб ташламади, балки уни ганьбулар ва армия назоратига топшириб қўйди. Армия «ганьбуларнинг жуда катта мактабига» айлантирилди.

Журнал Хитой Коммунистик партиясида номарксист группалар ва гуруҳлар жуда катта сиёсий нуфузга эга бўлиб қолганлигини, мамлакатдаги революцион жараённи давом эттиришда ва ривожлантиришда ишчилар синфининг ролини сезиларли равишда пасайтириб юборганликларини айтиб, қуйидагиларни ёзади: ганьбулар марказда ва жойларда қонун чиқарувчи ва ижроия ҳокимиятининг ўзига хос жуда катта таянчи бўлиб қолдилар. Улар пастдан тортиб то юқоригача бутун ҳокимият органларида Хитой Компартияси ва армия номидан иш кўра бошладилар, амалда бутун давлат муассасаларига, ташкилотларига, корхоналарига бош бўлиб қолдилар, Хитой жамиятининг бутун ҳаётини бошқаришни ўз қўлларига ўтказиб олдилар.

Хитой халқ озодлик армияси 50-йиллар давомида ва 60-йилларнинг бошида ганьбулар сафини, айниқса юқори мансаблардаги ганьбулар сафини тўлдирувчи асосий манба бўлиб қолди. Ҳамма мартабалардаги раҳбарлик ўринларида ишлаб турган ходимлар орасида ишчилар сони минглаб ҳисобланса, асосан деҳқонлардан ва люмпен пролетариатдан иборат бўлган армия фаолиятининг ҳамма соҳаларидаги раҳбарлик лавозимларига миллионлаб кишиларни тайёрлаб берди.

Аввал бошданоқ Хитой Компартиясида икки оқим — марксчи-ленинчи, интернационалистик оқим билан майда буржуа-миллатчи оқим курашиб келди. Бу миллатчи оқимнинг ўзи ҳам бир хил эмас эди, балки бир қанча майда оқимларга бўлиниб кетган эди. Хитой Халқ Республикасидаги давлат қурилишига ана шу блокларнинг позицияси ва тузилиш жараёнигина эмас, шу билан бирга Хитой Компартиясидаги айрим кичик оқимлар ва тенденцияларнинг қарашлари ўртасидаги зиддиятлар ҳам катта таъсир ўтказди. Зеро уларнинг ҳар бири ганьбуларнинг жамиятдаги роли, функциялари ва ҳокимиятнинг ҳуқуқларини белгилашдаги роли, ҳаракат формалари ва методлари тўғрисида ўз тасаввурига эга эди.

Марксчи-ленинчи кучлар энг изчил позицияларда турди. Оммавий ташкилотларнинг — касаба союзлари, комсомол, ижодий зиёлилар союзларини ва кенг оммани бирлаштириши, Хитой Компартиясининг барча аҳоли табақалари билан алоқасини мустаҳкамлаши ҳамда революцион жараённи ривожлантириш манфаатларига хизмат қилиши лозим бўлган шу каби бошқа ташкилотларнинг бутун бир системасини барпо қилиш ва ривожлантиришда марксчи-ленинчи кучларнинг хизмати каттадир. Халқдан ажралиб қолган, бутунлай контролсизлик шароитига солиб қўйилган ва меҳнаткашлар олдида ҳисоб бермайдиган раҳбар—ганьбулар типи марксчи-ленинчиларга бутунлай ёт эди.

Ганьбуларнинг бир тоифа, бир туркум, бир табақа ҳолида халқдан ажралиб ишлаётганлиги мураккаб социал-сиёсий оқибатларга олиб келди. Хитой жамиятида ганьбуларнинг кучи жуда ошиб кетди, чунки мамлакатнинг кундалик ҳаётида уларнинг роли ва аҳамияти аҳоли орасидагига нисбатан беқиёс катталашиб кетди. Иккала синф — ишчилар билан деҳқонлар вақтинча заифланиб қолган, шунингдек жамият учун хатарли синфсизланиш жараёнлари давом этаётган шароитда ганьбуларнинг ўзи чириш ва бузилиш ботқоғига ботиб қолди. Ганьбуларнинг меҳнаткашларга нисбатан ҳисоб бермайдиган ва назоратсиз шароитда ишлаётганлиги улар орасида синфсизланиш ҳодисаларининг тез ривожланишига ёрдам берди, иш манфаатларини мансаб манфаатларига бўйсундириш, диққат ва эътиборни мансаблар ва лавозимларга қаратиш ҳамда мансаб мажбуриятларининг моҳиятини назарписанд қилмаслик, ғоялар ва принциплар учун кураш ўрнига мансаб ва лавозимларга ёпишиб олиш, молпарастлик ва бунинг натижасида ўғирлик, порахўрлик, чайқовчилик кетидан қувиш сингари зарарли ҳолларнинг кенг ёйилишига олиб келди.

Бундай вазиятда ганьбулар партия ички курашининг ҳамма жиҳатларини ҳамда ўзгарган вазиятга дарҳол уйғунлашмоқ учун ўз группаси ёки гуруҳининг позицияси нақадар яхши эканлигини дарров сезиб олишга, ҳар қандай янги шиор ва йўл-йўриққа ўз группаси ёки гуруҳи учун зарур мазмун беришга, лозим бўлиб қолган тақдирда партия ва давлат сиёсатини ўзгартиришга ёҳуд у ёки бу хил кўрсатмалар ва фармойишларни амалга ошириш имкониятини бутунлай йўқотишга имкон берадиган сифатларни ўзларида вужудга келтиришлари муқаррар лозим бўлиб қолди. Ганьбуларнинг бошқа бир типи — ўз раҳбарларининг истагини кўр-кўрона бажарадиган группа алоқаларининг кучига ва жипслигига батамом ва тўла равишда ишониб, шунга маҳлиё бўлган типи ҳам муқаррар вужудга келди. Бундай вазиятда бундан бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас эди. Гуруҳларнинг бир-бирига қарши кураши шундай бир натижага олиб келди: бутун Хитой Халқ Республикасининг тарихида шундай бир йўл-йўриқ, шундай бир шиор йўқки, улар айни бир вақтнинг ўзида турли мазмунни ифодаламаган бўлсин ёҳуд ўзи пайдо бўлганидан бери неча марталаб турлича ва ҳар хил талқин қилинмаган бўлсин.

Шу илмий конференцияда гапирган докладчи ганьбуларни Хитой жамияти тараққиётининг муайян босқичига хос бўлган алоҳида социал-сиёсий ҳодиса қилиб ажратишни таклиф қилди. Докладчи Хитойнинг ўзидан олинган жуда кўп манбаларга таяниб ва марксизм-ленинизм қоидаларига асосланиб, ганьбуларни ишлаб чиқариш шароити аҳоли орасида табиий равишда вужудга келтирган табақа эмас, балки бюрократларнинг алоҳида синфи, «сунъий тоифа» деб ҳисоблашга имкон берадиган далилларнинг бутун бир системасини бирма-бир айтиб берди.

ХАЛҚ ИЖОДИЁТИ

ҚАДИМИЙ ДОСТОН

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтининг филологлар экспедицияси Қўнғиротда қадимий «Ермағамбет» достонини топди. Қозоқ халқининг бу фольклор ёдгорлиги илгари номаълум эди. Замонавий бахши ва оқин Қартбой Қиличев тадқиқотчиларга достоннинг қўлёзмасини топширди. Экспедиция иштирокчилари магнит лентасига достонни унинг ижросида ёзиб олдилар.

«Ермағамбет» достони олтмиш йигит — қозоқлар, ўзбеклар, қорақалпоқлар карвонни кузатиб бора туриб, унга ҳужум қилган уч юз қароқчи билан кучлари тенг бўлмаган курашда ғолиб чиққанлиги тўғрисида ҳикоя қилади. Достонда халқ қаҳрамонларидан — Ермағамбет, Алдаш, Мадиёр ва бошқаларнинг номлари тилга олинадики, улар халқларнинг дўстлиги ва ҳамжиҳатлиги учун курашадилар.

Қартбой Қиличев — нисбатан ёш бахши. Унинг ёши 48 да. У Уст-Юрт ўрмон хўжалигида ишлайди, халқ байрамларида кўпинча ўз маҳоратини намойиш қилади, қадимий шеърий тарихларни тўплайди ва ижро этади. Шеъриятга бўлган бундай қизиқиш туфайли у машҳур оқин Жақсиллиқ билан дўстлашган. Қартбой «Ермағамбет» достонини биринчи марта ундан эшитди, кейинчалик эса ёзиб олди.

(ЎзТАГ).

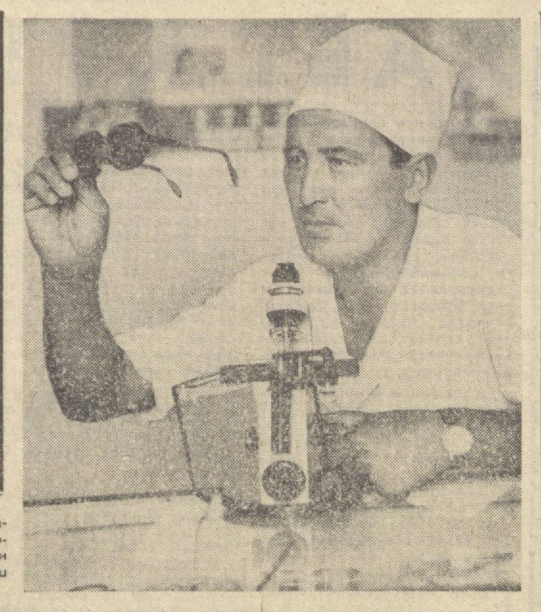

Қорақалпоғистон АССР Беруний шаҳридаги 4-«Оптика» магазини коллективи ойлик ва квартал планларини 110-115 процент бажариб келмоқда. Шаҳар аҳолиси «Оптика» магазини хизматидан миннатдор. Суратда: оптикачи Ш. Ражаббоев иш устида.

Р. УТАМУРОДОВ фотоси.

физкультура ва спорт

ШАХМАТ:

Чемпионнинг чиройли жавоби

Жаҳон чемпионлиги учун ўттизга яқин матч ўтказилиб, улар орасида кубалик Хосе Капабланка билан россиялик Алехин ўртасида бўлиб ўтган баҳс алоҳида ўрин тутади. Бу яккама-якка беллашув бундан ярим аср муқаддам Аргентина пойтахти Буэнос-Айресда ўтказилиб, дастлабки ўйиноқ бир ёқлик бўлган эди. Гроссмейстер Александр Котов «Оқлар ва қоралар» китобида ўша биринчи ўйин тафсилотини шундай чизади:

«... Капабланка шоҳи олдидаги пиёдасини аста икки хона олға суриб, биринчи партияни бошлади. Жаҳон чемпиони биринчи партияни хотиржам ва ўзига ишонган ҳолда бошлади. Бир неча ой илгари у Нью-Йоркда Алехиндан анча ўзиб ҳамда уни тўрт партиядан иборат матчда енгиб, биринчи совринни олди, гарчи рус гроссмейстери талантли ва ажойиб шахматчи бўлса-да, ундан қўрқадиган жой йўқ... Ҳозир унинг айни кучга тўлган, бутун шахмат олами Капабланкани бехато шахмат машинаси, «енгилмас чемпион» деб турганда Алехин уни қандай қилиб ютсин?..

...Алехин юриш олдидан кўп ўйлаб қолди. «Ҳавони қаранг! — ўйлади Капабланка, — иш чатоқ! Матчни мағлубиятдан бошлаш жуда ҳуник-да». Капабланка жон-жаҳди билан мағлубиятдан қутилиш йўлини излардиʼ... Ниҳоят, Алехин навбатдаги юришини қилди. У қимматли 20 минутдан ортиқроқ вақтини зое кетгазмаганди. Унинг 30-юриши рақибини довдиратиб қўйди. Капабланка дастлабки ҳисобларида қораларнинг бу жавобини назарда тутмаганди. Қоралар ортиқ пиёдасини сақлаб қолишга ҳаракат қилганда, кубалик мағлубиятдан қутулишга умид боғласа бўларди. Бироқ энди унинг позицияси бирдан жуда ёмонлашиб қолди. Рақиб фарзини ва руҳи очиқ йўлдан унинг қароргоҳига кириб борарди. Капабланка кўнгли ғаш ҳолда ноқулай юришни танлади. Бошқа илож қолмаганди. Кейинги ўн юриш тез қилиниб, ўйин кечиктирилди. Эртасига у дастлабки мағлубиятини тан олди...»

Карпов — Корчной матчини шарҳлаш жараёнида бошқалар қатори бизнинг ҳам ўша 51 йил олдинги ўйинларга мурожаат этишимизнинг боиси бор, албатта. Шароитлари жиҳатидан бу иккала матч бир-бирига ўхшайди. Дастлабки ўйинларданоқ кескинлик пайдо бўлганлиги билан улар бир-бирига яқин. Аввалгисида биринчи ўйиноқ бир ёқли бўлган бўлса, бунисида шундай воқеа атиги саккизинчи партияда юз берди. Аслида бу нарса еттинчи ўйинда рўй бериши керак эди. Унда жуда дадил ўйнаган Карпов тажрибали рақибининг тиштирноғи билан кўрсатган қаршиликларини енггандек эди. Бироқ тасодифий топилган имконият тож талабгорини мағлубиятдан асраб қолди. Бу, матчда бурилиш ясалганидан нишона эди

Навбатдаги саккизинчи партияда томонлар учинчи марта испанча ўйиннинг ўша мураккаб очиқ вариантини такрорладилар. Аввалгиларида рақиби режаларини буза олмаган Карпов бу сафар тўққизинчи юришда бошқача йўлни танлади. Корчной бунинг ҳам иложини топаётгандай эди. Аммо, шу орада жаҳон чемпиони бир пиёдасини қурбон қилиб, қора шоҳ вазиятига айтарлик путур етказди. Кўп ўтмай, у оқ сипоҳлар қуршовида қолди. Вужудга келган таҳликаларни бартараф этиш йўли йўқлигига кўзи етган тож талабгори 28-юришга боргандаёқ биринчи мағлубиятини тан олишга мажбур бўлди.

Ниҳоят, ҳисоб очилди. Очилганда ҳам ёш жаҳон чемпионининг ишонарли ғалабаси билан нишонланди. Совет шахматчилари бундай услубда эришилган ютуқни кўпдан бери сабрсизлик билан кутардилар. Карпов ўтган йили Москвада ўтказилган Европа биринчилигида тож талабгорларидан бири, венгриялик гроссмейстер Лайош Портишни 23-юришда мағлубиятга учратганда қандай шов-шув кўтарилган бўлса, буниси ундан минг бор ошиб тушди. Баъзилар бу зарбани бокс бўйича жаҳон собиқ чемпиони Муҳаммад Алининг жанг тактикасига қиёс қилмоқдалар. Бу гапда жон борлиги аниқ. Мухлисларнинг «дурангларни кети борми?» деган саволига Анатолий Карповнинг чиройли жавоби бўлди. Талабгор позицияси 30 юришга бормай, «тилка-пора» бўлиб кетдику, ахир!

М. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

БОКС:

ОЛТИН МЕДАЛГА ДАЪВОГАР

Львовда социалистик мамлакатларнинг армиячи-спортчилари ўртасида ўтказилган чемпионатда совет чарм қўлқоп усталаридан беш нафари курашни муваффақиятли давом эттирмоқда. Бу боксчилардан иккиси республикамиз вакили. Олтмиш килограмм вазнли Дмитрий Грубов ярим финал баҳсини румин боксчиси Ҳ. Султон билан ўтказиб, рингдан қўли баланд ҳолда чиққан эди. 75 килограмм вазнли Владимир Шин эса биринчи раунддаёқ чехословакиялик тенгдоши Д. Хечкодан устун келди. Энди чемпионатнинг олтин медалига даъвогарлар — Дмитрий финалда поляк В. Бояновский билан учрашса, Владимир владивостоклик А. Коптев билан куч синашади.

ФУТБОЛ:

УЧРАШУВЛАР НИҲОЯСИДА

Мамлакат чемпионатининг 19-тур ўйинлари ниҳоясига етди: «Динамо» (М) — «Днепр» — 1:0, «Қайрат» — «Черноморец» — 1:1, «Динамо» (К) — «Динамо» (Тб) — 1:0, «Нефтчи» — «Локомотив» — 2:0, «Заря» — «Шахтёр» — 2:2. Ўйинлар жадвали қуйидагича манзара олди.

	Ю	Д	М	Т	О
«Динамо» Тб	12	4	3	25-13	28
«Шахтёр»	12	2	4	26-15	26
ЦСКА	10	3	6	24-24	23
«Черноморец»	8	7	4	26-16	23
«Торпедо»	8	6	5	22-16	22
«Динамо» М	8	6	4	21-14	22
«Динамо» К	7	7	5	25-16	21
«Зенит»	6	7	6	21-23	19
«Спартак»	7	4	8	24-23	18
«Нефтчи»	6	5	8	15-16	17
«Пахтакор»	5	6	8	25-26	16
«Қайрат»	5	6	8	17-24	16
«Заря»	5	5	9	22-23	15
«Арарат»	6	2	11	12-25	14
«Локомотив»	4	6	9	16-27	14
«Днепр»	3	2	14	13-28	8

М. Р. ЛЮБАНСКИЙ

М. Горький номли давлат академик рус драма театрининг етакчи актёри, Ўзбекистон ССР халқ артисти, 1940 йилдан КПСС аъзоси Матвей Робертович Любанский 3 августда узоқ давом этган касалликдан сўнг 67 ёшида вафот этди.

М. Р. Любанский 1911 йилда Минскда туғилди. Пенза шаҳридаги театр студиясида бадиий таълим олди. Пенза, Горький, Смоленск, Фрунзе шаҳарларидаги драма театрларида актёр бўлиб ишлади; Пржевальск шаҳридаги театр директори бўлди. 1947 йилдан 1958 йилгача М. Р. Любанский Самарқанд драма театрининг актёри бўлди 1958 йилдан умрининг охиригача Тошкентдаги М. Горький номли давлат академик рус драма театрининг етакчи актёрларидан бири эди.

М. Р. Любанский ўз ижодий фаолиятининг деярли эллик йили мобайнида жаҳон ва рус драматургиясининг классиклари, совет ва чет эл муаллифларининг пьесалари бўйича турли жанрдаги спектаклларда қатор ролларни ижро этди.

М. Р. Любанский театрнинг жамоат ҳаётида актив иштирок этди. Ўзининг кўп йиллик ижодий тажрибасини ёшларга эринмай ўргатди, халқ ҳаваскорлик ижодиёти ривожи учун кўп ишлар қилди.

Ўзбекистон театр санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун М. Р. Любанскийга 1956 йили Ўзбекистон ССР халқ артисти фахрий унвони берилди.

Ажойиб саҳна устаси, катта қалб эгаси, коммунист Матвей Робертович Любанскийнинг хотираси уни билган ва у билан бирга ишлаган ўртоқларининг қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
Ўзбекистон Театр жамияти
Маданият ходимлари касаба союзи республика комитети
М. Горький номли давлат академик рус драма театри.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.15 — «Ота-оналар, сизлар учун». 10.45 — «Тонгги почта». 11.15 — «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 11.45 — «Граф харобазорларида» (бадиий фильм). 12.50 — «Москвичка». 13.50 — Адабий суҳбатлар. 14.40 — «Спортлото». 14.55 — «Здоровье». 15.40 — «Музикали абонемент». 16.10 — «Ҳамдўстлик». 16.45 — «Олимпиада-80». 17.30 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.00 — Ёшлар ва студентларнинг Гаванадаги XI жаҳон фестивалида. 19.45 — Операларга ёзилган увертюралар. 20.15 — «Кавказ асири» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ёшлар ва студентларнинг XI жаҳон фестивалида. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — Телеминиатюралар. 11.30 — «Ўзбекистон спорти». 12.00 — «Учинчи авлод» (телетеатр. 1-қисм). 13.30 — Ҳужжатли фильм. 13.45 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 17.35 — Мультфильм. 17.55 — «Санъат ғунчалари». 18.25 — «Ёшлик». 18.55 — Халқаро шарҳловчи саволларга жавоб беради. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Қизлар давраси». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Х. Охунова концерти. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ғўза парвариши илғорларига тенглашинг. 22.15 — «Қора қисқичбақа панжасида» (бадиий фильм).

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — М. Шамаева, З. Ханларова ва Ж. Муродов ижро этадилар. 9.30 — Лирик концерт. 10.15 — «Гулшан». 11.30 — Сато ва танбур тароналари. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Чорвачилик комплекслари — давр талаби». 13.30 — Концерт. 14.00 — «Райком секретарининг бир куни». 15.40 — Бизнинг радиопочта. 16.10 — Концерт. 17.30 — Уйғур куйлари. 18.15 — «Бошланғич партия ташкилотлари ҳаётида муҳим воқеа» 18.30 — «От спортига катта эътибор берайлик». 18.50 — «Улыбка». 20.25 — Дўстларимиз қўшиқлари. 21.00 — Концерт. 22.28 — Музикали салом. 23.15 — Фурқат лирикаси.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

7—13 АВГУСТ

7 АВГУСТ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.20 — «Юксакликдан қўрқиш» (бадиий фильм). 11.50 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 15.00 — Кинопрограмма. 16.05 — Концерт. 16.35 — Ёш техниклар учун кўрсатув. 17.20 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 18.05 — Мультфильм. 18.45 — «Белугиннинг уйланиши» (фильм-спектакль). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Қизил чиннигул» фестивали. 23.25 — Ҳужжатли фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.10 Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.55 — «Ҳамкорлик йўлидан». 19.15 — «Ахборот» 19.30 — Ҳужжатли фильм. 1940 — «Сўнгги сифат» (теленовелла). 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга. 22.15 — «Катта йўл» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Ҳаётга қайтиш» (бадиий фильм, 1-серия). 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — Фильм-концерт. 21.25 — Ҳужжатли фильм.

8 АВГУСТ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильм. 10.15 — «Белугиннинг уйланиши» (фильм-спектакль). 15.00 Ҳужжатли фильмлар. 15.50 — «Сиз яратган боғ». 16.20 — «Эзги меҳнат чораги». 16.50 — Фильм-концерт. 17.25 — «Найза таққан бола» (телевизион спектакль, 1-қисм). 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Болаларга аталган шеърлар». 19.00 «Телетеатр меҳмонларни қабул қилади». 19.45 — «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 20.15 — «Диалог» (бадиий фильм, 1-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — И. Архипова концертлари. 22.35 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 23.10 — Концерт. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — «Сохта танга» (телеспектакль). 13.05 — Лирик концерт. 14.05 — «Катта йўл» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 18.45 — «Новаторлар ижоди — беш йилликка». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Концерт. 20.30 «Ахборот». 20.50 — «Музика истиқболининг эгалари». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Август — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой». 22.15 — «Батька» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Ҳаётга қайтиш» (бадиий фильм, 2-серия). 20.20 Фильм-концерт. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Ҳужжатли фильм.

9 АВГУСТ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Кучлилар, эпчиллар, довюраклар». 10.25 — «Диалог» (бадиий фильм, 1-серия). 11.35 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.40 — Концерт. 16.10 — «Фан оламида». 16.40 — «Найза таққан бола (телеспектакль, 2-3-қисмлар). 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Қувноқ ноталар». 19.00 — «Инсон ва қонун». 19.30 — Концерт. 20.05 — «РСФСР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар». 20.25 — «Диалог» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Ҳужжатли экран. 23.05 — Лирик тароналар. 23.35 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 «Бошсиз от» (фильм-спектакль). 12.30 — Мультфильм. 12.50 — «Батька» (бадиий фильм). 14.20 — «Балетни қандай томоша қилиш керак?» 18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — «Оқ олтин»-га — олий сифат». 18.55 — «Ривожланган социализм шароитида КПССнинг аграр сиёсати». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Бола бошидан...» 20.00 — «Нафосат оламида». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Шу куннинг қўшиқлари. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Чорвачилик: тажриба ва муаммолар». 22.15 — Соат 12 да бошлиқ келади» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Тегирмон қулагандан кейин» (бадиий фильм). 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — Фильм-концерт. 21.00 — «Калинин райони беш йиллик вахтасида». 21.30 — «Ер ва эл».

10 АВГУСТ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Болалар концерти. 10.25 — «Диалог» (бадиий фильм, 2-серия). 11.30 — Ҳужжатли фильм. 12.00 — Концерт. 15.00 — Телевизион фильмлар программаси. 16.15 — «Рус тили». 16.45 — «Объектив». 17.15 — Воскресенск «Минудобрения» ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнат коллективи ҳақида очерк. 17.45 — «Ёшлар ижоди». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Ҳамма нарсани билишни истайман». 18.55 — Беш йиллик қурилишларида. 19.25 — «Халқ ижоди». 20.10 — «КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга». 20.20 — «Диалог» (бадиий фильм, 3-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 23.35 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.20 — Қуёшли ўлка маршрутлари. 18.45 — «Ёшлик». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ўзбекистон йигитлари» (от спорти ҳақида кўрсатув). 20.00 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — «Оламнинг яратилиши» (балет). 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Завод — қишлоққа». 22.15 — «Унинг қайлиғиман» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Қорақумда» (бадиий фильм). 20.20 — Эстрада куйлари. 20.50 — Янгиликлар. 21.10 — Реклама. 21.20 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 21.50 — Фильм-портрет.

11 АВГУСТ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Спортчилар класси». 10.40 — «Диалог» (бадиий фильм, 3-серия). 12.15 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Ёшлар ҳақида қўшиқлар. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.40 — «Шахмат мактаби». 16.10 — Шеърларингизни ўқиб. 16.40 — «Москва ва москваликлар». 17.10 — «Найза таққан бола» (телеспектакль, 4-5-қисмлар). 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.00 — «Қуролсизланиш — давр талаби». 19.30 — Концерт. 19.50 — «Бир минутлик сукунат» (бадиий фильм). 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Балли қизлар». 23.40 — Музикали кўрсатув. 00.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 «Малишок». 11.30 — «Ёзувчилар давра столи атрофида». 12.00 — «Ҳей, ковбойлар» (бадиий фильм). 13.05 — «Замондас». 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик» 18.45 — Ота-оналар учун кўрсатув. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оламга саёҳат». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 22.15 — «Қалбга йўл (бадиий фильм). 23.50 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Плющихадаги уч терак» (бадиий фильм). 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги Бутуниттифоқ кўриги. 21.05 — «Ёз, дам олиш — саломатлик». 21.35 — Опералардан саҳифалар.

12 АВГУСТ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.30 — Гимнастика. 9.55 — «Моҳир қўллар». 10.25 — «Ота-оналар, сизлар учун». 10.55 — «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 11.25 — «Тонгги почта». 12.00 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.25 — «Бугун — Бутуниттифоқ физкультурачилар куни». 12.40 — «Спорт байроқларимиз остида». 13.00 — «Болакайлар — ажойиб халқ» (бадиий фильм). 14.00 — «Здоровье». 14.45 — «Спортлото». 15.00 — «Сиз ёқтирган китоблар». 15.45 — «Музикали абонемент». 16.25 — «Ўзимизнинг ўлка» (Узоқ Шарқ ва Сибирь ҳақида кинопрограмма). 17.15 — «Раймонда» балетидан парчалар. 17.30 — «Ҳайвонот оламида». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.20 — «Ит пичан емас, отга ҳам бермас» (бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. СССР кубоги учун финал. «Шахтёр» — «Динамо» (К). 23.30 — «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». 00.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.55 — «Ҳажвиялар» (телетеатр), 11.35 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». Бутуниттифоқ физкультурачилар кунига бағишланган кўрсатув. 12.35 — «Қиролнинг дилхуши» (телетеатр). 14.15 — «Ўртоқ бригада» (бадиий фильм, 1-серия). 15.20 — «Шахмат мактаби». 17.30 — «Биз қизиқувчиларимиз» (телеспектакль). 18.15 — «Ёшлик». 18.45 «Оламда нима гап». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Бутуниттифоқ физкультурачилар кунига. «Миллионлар байрами». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 «Пахтакорлар учун кўрсатув». 22.15 — «Кумуш тренер» (бадиий фильм).

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

13 АВГУСТ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 9.55 — «Музикали киоск». 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.00 — Концерт. 12.10 — «Бугун — қурувчилар куни». 12.40 — «Хатларингиз асосида». 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — «Кекса Арбатнинг эртаклари» (фильм-спектакль). 17.10 — Халқаро панорама. 17.40 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 18.55 — «Киносаёҳатчилар клуби». 19.55 — «Лўлилар қўшиқлари». 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 23.10 — «Тўрт прелюдия». 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Биз — Фарғонаданмиз». 11.40 — Ҳужжатли фильм. 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Ўртоқ бригада» (бадиий фильм, 2-серия). 14.05 — «Онамларнинг мактаби». 14.35 — Кинокўрсатув. 15.05 — Реклама. 17.35 — «Қувноқлар даврасида». 18.05 — «Ҳажвиялар» (телетеатр). 18.45 — Болалар ҳақида ғамхўрлик қилиб. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Бугун — қурувчилар куни». 19.50 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Дилдан куйлаб, ўйнаб, қувнаб» (ота-оналар учун болалар концерти). 22.50 — «Йилнинг тўрт фасли» (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Реклама ва эълонлар

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА (Муқимий номли Ўзбек Давлат музикали театри биносида) — 5/VIII да Келинлар қўзғолони, 6/VIII да Ганг дарёсининг қизи, 7/VIII да Келинлар қўзғолони.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — Эй, бахтли инсон! (10.45, 13.30, 16.15, 19.00).

Парвоздаги турна — «ЧАЙКА» (11.30, 13, 14.30, 16, 18, 21.30), «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.30, 19.00), «ВОСТОК» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «НУКУС» (11, 12.30, 14, 15, 17.30, 19.20, 21.00).

Уйинчоқ — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ДРУЖБА» (11, 13, 14, 17, 19, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 16, 19, 21.00).

Интерьердаги оилавий портрет — «ДРУЖБА» (12, 15, 18, 20.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20.00).

Муҳаббат — бу ҳаётдир — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Менга қайнона бўлинг — «МОСКВА» (20.30).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг БИОХИМИЯ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория катта илмий ходимлари: оқсиллар биохимияси (фан кандидати), цитохимия ва электрон микроскопия;

лаборатория кичик илмий ходимлари: оқсиллар биохимияси (2 ўрин), гормонлар биохимияси (3, — биттаси хўжалик шартномаси бўйича), молекуляр биофизика (3), рационал биохимия (3), цитохимия ва электрон микроскопия, биофизика бўлими (5, — биттаси хўжалик шартномаси бўйича).

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри-125, М. Горький проспекти, 56-уй.

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА ЯНГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

10/VIII да — ДИЛОРОМ.
11/VIII да — ИСПАН МИНИАТЮРАЛАРИ.
12/VIII да — АИДА.
13/VIII да — СЕВГИ ҲАҚИДА ҚИССА.
15/VIII да — СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ.
16/VIII да — СУҒД ЭЛИНИНГ ҚОПЛОНИ.
17/VIII да — ЧИО-ЧИО-САН.
18/VIII да — ОЛАМНИНГ ЯРАТИЛИШИ.
19/VIII да — ПИКОВАЯ ДАМА.
20/VIII да — СЕВГИ ҲАҚИДА ҚИССА.
22/VIII да — РИГОЛЕТТО.
23/VIII да — ОЛАМНИНГ ЯРАТИЛИШИ.
24/VIII да — ТРАВИАТА.
25/VIII да — ИСПАН МИНИАТЮРАЛАРИ.
26/VIII да — ТОҲИР ВА ЗУҲРА.
27/VIII да — ОЛОВУДДИННИНГ СЕҲРЛИ ЛАМПАСИ (12.00), СЕВГИ ТУМОРИ (19.00).
29/VIII да — МАСХАРАБОЗЛАР.
30/VIII да — АФСОНАЛАР ВОДИЙСИ.
31/VIII да — КАРМЕН.

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ КАССАСИ СОАТ 11.00 да ОЧИЛАДИ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ТЕЗ КУНДА!

ЯНГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

«Совет Ўзбекистони» газета редакцияси коллективи, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ва Журналистлар союзи правлениелари СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси, редакция ходими Ашурали Аҳмедовга онаси

Энабиби АҲМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси 700000 ГСП, Тошкент Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45 32-53-04 редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-44-69 32-53-97 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18 саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80 32-53-14 32-54-09 қишлоқ хўжалиги — 33-76-04 32-53-15 32-53-70 адабиёт ва санъат — 33-20-36 32-54-35 32-55-16 совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26. фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21 32-54-24 ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27. хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43 33-35-53, 32-53-16 32-53-20 32-53-21 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22 коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43 32-54-05. жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42 ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62 Тошкент — 32-53-20 Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70. Сурхондарё — 55-35 Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42 Қашқадарё — 38-42, Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92, Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 02582. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 178.